บทที่ 5
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การแบ่งกลุ่มข้อมูลและเกณฑ์การตัดสิน

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหา และอุปสรรคในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบในครั้งนี้ ได้แบ่งข้อมูลซึ่งได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์การวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

5.1.1 ส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านปัจจุบัน เพศ อายุ สถานภาพการศึกษา การประกอบอาชีพของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาข้อขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกิน ความเห็นเกี่ยวกับน้ำ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการตั้งถิ่นฐาน ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบความเห็นเกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณี ความเชื่อหรือศาสนา ปัญหาและอุปสรรคในการไม่สามารถประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณี ความเชื่อหรือศาสนาได้เหมือนเดิม ความคิดเห็นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียน เปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขา และความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้เปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขา รวมจำนวนข้อมูลในส่วนนี้ทั้งหมด 15 ตาราง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ส่วนที่เป็นข้อมูลสำหรับการพิสูจน์สมมุติฐาน มีจำนวนข้อมูลทั้งหมดในส่วนนี้ 41 ตาราง แบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย ดังนี้

(1) ส่วนที่เป็นข้อมูลพิสูจน์สมมุติฐานที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพหรือไม่, ข้อมูลการทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ ข้อมูลบริเวณพื้นที่ดินทำกินปัจจุบัน, เหตุผลที่ไม่ทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้, ความเห็นเกี่ยวกับขนาดของที่ดินทำกิน, ขนาดของพื้นที่ดินทำกินที่ต้องการ, ความเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ดินทำกินที่ดีเปรียบเทียบระหว่าง พื้นที่ดินทำกินในที่ราบที่ทางราชการจัดสรรให้กับพื้นที่ดินทำกินเดิมบนเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความเห็นเกี่ยวกับปริมาณโรคแมลงศัตรูพืช และโรคระบาดของสัตว์เปรียบเทียบระหว่างที่ทำกินเดิมบนเขากับที่ทำกินในหมู่บ้านปัจจุบัน, ข้อมูลด้านความเพียงพอของผลผลิตที่ได้จากการทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ข้อมูลฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้เปรียบเทียบระหว่างที่อยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขากับที่อยู่ในหมู่บ้านปัจจุบัน และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมข้อมูลในส่วนนี้ทั้งหมด13 ตาราง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และไค สแควร์(Chi Square)

(2) ส่วนที่เป็นข้อมูลพิสูจน์สมมุติฐานที่ 2 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐาน, ภูมิประเทศที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐาน, ภูมิอากาศที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐาน, ปัจจัยด้านการตลาดที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐาน, เหตุผลในการตั้งถิ่นฐานบนเขา,ความรู้สึกพอใจหรือไม่พึงพอใจที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ทั้งหมด 10 ตาราง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ(Percentage) และ ไค สแควร์ (Chi-Square)

(3) ส่วนที่เป็นข้อมูลพิสูจน์สมมุติฐานที่ 3 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น, ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการตั้งถิ่นฐานในระยะยาว,จำนวนบ้านพัก - อาศัย, ข้อมูลการพักนอนและไป - กลับระหว่างที่ดินทำกินกับหมู่บ้าน, ข้อมูลด้านหวังระยะเวลาการพัก - นอนในที่ดินทำกิน, ความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้าน, จำนวนครั้งในการสร้างบ้านหลังใหม่ หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบัน, ความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัย, ปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ,ความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ, และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมข้อมูลในส่วนนี้ทั้งหมด 18 ตาราง วิเคราะห์ข้อมูลโดยอัตราส่วนร้อยละ (Percentage)และไคสแควร์ (Chi-Square)

4.1.3 เกณฑ์การตัดสิน

(1) ข้อมูลที่ใช้อัตราส่วนร้อยละ(Percentage) เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ถือเกณฑ์จำนวนมากที่สุดของจำนวนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

(2) ข้อมูลที่ใช้ ไค สแควร์ Chi-Square) เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบตัวแปรอิสระ ว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างแท้จริงหรืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ใช้หลักเกณฑ์ทางสถิติของ ไค สแควร์เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

5.2 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1

แสดงถึงช่วงระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มตัวอย่างศึกษา

หวังระยะเวลา	จำนวนปี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งหมู่บ้านถึงปัจจุบัน	10	153	88.44
ตั้งแต่พ.ศ. 2528 ถึงปัจจุบัน	8	19	10.98
ตั้งแต่พ.ศ. 2533 ถึงปัจจุบัน	3	1	0.58
รวม	-	173	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้ทราบว่า จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นจำนวน 88.44% ของทั้งหมด เป็นกลุ่มของประชากรที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่เริ่มจัดตั้งหมู่บ้านมาจนถึงปัจจุบัน รองลงมาอีก 10.98% ของทั้งหมดเป็นกลุ่มประชากรที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ.2528 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งประชากรทั้งสองกลุ่มดังกล่าวนี้รวมจำนวน 99.41% ของทั้งหมดเป็นกลุ่มของประชากรที่ต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน จากพื้นที่หมู่บ้านเดิมบนเขาลงมาตั้งถิ่นฐานใหม่ในพื้นที่ตั้งของหมู่บ้าน และพื้นที่ทำกินที่ทางราชการได้จัดสรรให้ตามนโยบายของรัฐบาลอันเนื่องมาจากเหตุผลด้านการเมืองการปกครอง ดังกล่าวข้างต้นส่วนที่เหลืออีกเพียง 0.58% ของทั้งหมดเป็นประชากรที่ได้อพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานสมทบในภายหลัง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2

แสดงถึงเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	102	58.95
หญิง	71	41.05
รวม	173	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้ทราบว่า จำนวนผู้ให้ข้อมูลอันเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นจำนวน 58.95% ของทั้งหมด ที่เหลือเป็นเพศหญิง คิดเป็นจำนวน 41.05% ของทั้งหมด จากการศึกษาลักษณะทางสังคมและการเมืองการปกครองของชาวเขาเผ่าม้ง ทราบว่าอำนาจในการใช้สิทธิใช้เสียงในการปกครองขึ้นอยู่กับผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ สังคมของชาวเขาเผ่าม้งนั้นยึดถือความเป็นใหญ่ของผู้ชาย ผู้หญิงชาวม้งในอดีตมักจะไม่ค่อยพบปะพูดคุยกับคนต่างเผ่า โดยเฉพาะกับชาวพื้นราบ ผู้หญิงเผ่าม้งมักจะมีความสามารถในการติดต่อสื่อภาษากับชาวพื้นราบได้น้อยกว่าผู้ชาย และมักจะทำหน้าที่แม่บ้าน และการทำมาหากินเป็นส่วนใหญ่อย่างไรก็ตามสภาพการณ์เช่นนี้ในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3

แสดงถึงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ช่วงอายุ/ปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 - 30	26	15.03
31 - 40	43	24.86
41 - 50	50	28.90
51 - 60	43	24.86
61 - 70	11	6.35
รวม	173	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้ทราบถึงจำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามช่วงอายุ จะเห็นว่ากระจายอยู่ทุกช่วงอายุแต่ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงอายุระหว่าง 31-60 ปี คิดเป็นจำนวนรวม 78.62% ของทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากระหว่างที่ดำเนินการอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบปัจจุบันกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีอายุอย่างต่ำประมาณ 20 ปี และอย่างสูงไม่เกิน 50 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในวัยฉกรรจ์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายสติปัญญาความคิด และประสพการณ์ชีวิตจนถึงขณะที่ทำการศึกษาวิจัยก็ยังคงสามารถให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ได้ดีมากกว่ากลุ่มอายุอื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4

แสดงถึงสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมรส	146	84.44
โสด	15	8.70
หม้าย	9	5.20
หย่า	3	1.70
รวม	173	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงสถานภาพการสมรสของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจะเห็นว่ามีจำนวนประชากรที่เป็นหม้ายถึง 5.20% ของทั้งหมด ซึ่งนับว่าอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูงและจำนวนผู้ที่อยู่ในสถานภาพสมรสเป็นกลุ่มประชากรที่มากที่สุด คือ จำนวน 84.44% ของทั้งหมด ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ทั้งหมดจะต้องดูแลและเลี้ยงดูครอบครัว ย่อมจะทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำรงชีพทั้งก่อนการอพยพขณะตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาและภายหลังการอพยพขณะตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบันเป็นอย่างดี ซึ่งน่าจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับของประชากรกลุ่มนี้น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5

แสดงถึงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่จบชั้นใด	115	66.47
จบต่ำกว่าชั้น ป.4	8	4.62
จบชั้น ป.4	34	19.65
จบชั้น ป.6	14	8.09
จบสูงกว่าชั้น ป.6	2	1.16
รวม	173	100.00

ตารางที่ 5 แสดงให้ทราบถึงระดับการศึกษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาปรากฏว่ามีผู้ไม่จบการศึกษาชั้นใดเลย มีจำนวนมากถึง 66.47% ของทั้งหมด ซึ่งมีเป็นจำนวนมากที่สุดและเป็นอัตราส่วนที่สูง ซึ่งเมื่อรวมกับจำนวนผู้จบต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ 4 อีก 4.62% ของทั้งหมด ก็เป็นจำนวนของผู้ไม่จบการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 รวมกันสูงถึง 71.09% ของทั้งหมดและมีจำนวน 1.16% ของทั้งหมดจบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมปีที่ 6 ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมาก ทั้งที่การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่ง ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทุกด้านโดยเฉพาะด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการผสมกลมกลืนระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบดังนั้นปัญหาอุปสรรคในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบน่าจะมีสาเหตุมาจากปัญหาด้านการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6

แสดงถึงประเภทของการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การประกอบอาชีพของราษฎร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำไร่ข้าวโพด	60	34.68
ทำไร่ข้าว	55	31.79
ทำไร่ถั่วแดง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง	4	2.31
เลี้ยงสัตว์ ประเภท หมู, ไก่	27	15.61
ทำไร่ฝ้าย	25	14.45
ทำไร่ขิง	1	0.58
ทำสวนกะหล่ำปลี	1	0.58
รวม	173	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้ทราบถึงอาชีพของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาปรากฏว่าชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพดและทำไร่ข้าวมากน้อยตามลำดับ โดยที่เมื่อรวมกลุ่มที่ทำไร่ข้าวโพด จำนวน 34.68 % กับกลุ่มที่ทำไร่ข้าว 31.79 % จะเป็นจำนวนของชาวเขากลุ่มนี้ถึง 66.47 % ของทั้งหมดและทั้งหมดประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ดังนั้นการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาจึงต้องผูกพันธ์กับพื้นดินอันเป็นพื้นที่ทำกินความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ของพื้นดินที่ทำกินและระบบการชลประทานที่ดีและเพียงพอเป็นหลักเช่นเดียวกันดังนั้นปัญหาและอุปสรรคในการอพยพชาวเทลงไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบ จึงน่าจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านการประกอบอาชีพดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญโดยคำนึงถึงการขยายตัวของชุมชนชาวเขาในอนาคตว่าจะต้องขยายตัว หรือพัฒนาปรับปรุงด้านอาชีพไปในทิศทางใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 7

แสดงถึงสภาพปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องที่ดินทำกินกับราษฎรพื้นที่ราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สภาพความขัดแย้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีปัญหาขัดแย้ง	97	56.07
ไม่มีปัญหาขัดแย้ง	76	43.93
รวม	173	100.00

ตารางที่ 7 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาข้อขัดแย้งกรณีพิพาทเกี่ยวกับการแย่งชิงที่ดินที่กินระหว่างชาวเขาเผ่าม้งที่อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านปัจจุบัน กับชาวพื้นราบ ซึ่งอยู่อาศัยในหมู่บ้านใกล้เคียงและเป็นผู้ตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนแล้ว ปรากฏว่ามีชาวเขาเผ่าม้ง คิดเป็นจำนวน 56.07% ของทั้งหมดมีปัญหาข้อคัดแย้งพิพาทในเรื่องเกี่ยวกับที่ดินทำกินกับราษฎรพื้นราบ ดังนั้นข้อมูลในตารางนี้จึงสอดคล้องกับข้อมูลในตารางที่ 6 ที่ว่าปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา และเนื่องจากการประกอบอาชีพของชาวเขาเป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการผลิตการที่จะเคลื่อนย้ายชาวเขาไปตั้งถิ่นฐานใหม่ ในพื้นที่ใดจึงควรต้องคำนึงถึงความเพียงพอ และความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ดินทำกินควบคู่กันกับการป้องกันปัญหาข้อพิพาทแย่งชิงพื้นที่ดินทำกินกับราษฎรในพื้นที่ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนด้วยเช่นกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 8

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของน้ำกับการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความสำคัญของน้ำต่อการตั้งถิ่นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เห็นว่ามีความสำคัญที่สุด	135	78.03
เห็นว่ามีความสำคัญ	32	18.50
เห็นว่าไม่ค่อยมีความสำคัญ	6	3.47
เห็นว่าไม่มีความสำคัญเลย	-	-
รวม	173	100.00

ตารางที่ 8 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับน้ำว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกพื้นที่เพื่อตั้งถิ่นฐานหรือไม่ ปรากฏว่ามีจำนวนราษฎรชาวเขาถึง 96.53 % ของทั้งหมดมีความเห็นว่าน้ำเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ และมีความสำคัญมากที่สุดในการตั้งถิ่นฐาน ซึ่งเหมือนกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ ทุกกลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักถือว่าปัจจัยด้านแหล่งน้ำ และการชลประทานที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการตั้งถิ่นฐานเนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำเป็นต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญควบคู่กันไปกับพื้นดินที่อุดมสมบูรณ์จากข้อมูลในตารางที่ 6 ดังกล่าวข้างต้นทำให้ทราบว่าราษฎรชาวเขาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาจึงต้องอาศัยแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรเป็นปัจจัยที่สำคัญดังกล่าวเช่นเดียวกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 9

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องตามประเพณีในการแต่งงาน ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องตามประเพณีการแต่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าถูกต้องตามประเพณี	13	7.51
- เห็นว่าไม่ถูกต้องตามประเพณี	151	87.29
- ไม่มีความเห็น	9	5.20
รวม	173	100.00

ตารางที่ 9 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลความเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบที่ผ่านมาแล้วว่า ถูกต้องตามประเพณีของชาวเขาหรือไม่ จากข้อมูลนี้แสดงให้ทราบว่ามีจำนวนชาวเขาส่วนใหญ่ถึง 87.29 % ของทั้งหมดเห็นว่าการแต่งงานระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบที่ผ่านมา ไม่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเขา นั่นย่อมจะแสดงให้เห็นอีกว่า ชาวเขาส่วนใหญ่ดังกล่าวไม่นิยมชมชอบในการกระทำดังกล่าว เนื่องจากชาวเขาเป็นผู้ที่ยึดมั่นในจารีตประเพณีอย่างเหนียวแน่นมั่นคง การที่ไม่มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามจารีตประเพณีของชาวเขา จึงน่าจะทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผสมกลมกลืน (Assimilation) ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นที่ราบเพราะชาวเขาอาจถือว่าชาวพื้นราบไม่ให้เกียรติไม่ยอมรับและดูถูกเหยียดหยามชาวเขาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องตระหนักเพื่อหาวิธีการทำให้อยู่ร่วมกันโดยเสมอภาคเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้านปราศจากข้อขุ่นข้องหมองใจซึ่งกันและกันต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 10

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณีของชาวเขา ในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การปฏิบัติตามพิธีกรรมตามจารีตประเพณี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าปฏิบัติได้สะดวกเหมือนอยู่บ้านบนเขา	125	72.25
- เห็นว่าปฏิบัติได้ไม่สะดวกเหมือนอยู่บ้านบนเขา	42	24.28
- เห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติได้เหมือนเดิม	6	3.47
รวม	173	100.00

ตารางที่ 10 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณีความเชื่อหรือศาสนาในหมู่บ้านปัจจุบันว่า สามารถปฏิบัติได้สะดวกเหมือนอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาหรือไม่ อย่างไร ปรากฏว่ามีจำนวนชาวเขาที่ มีความเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้สะดวกเหมือนอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาคิดเป็นจำนวน 72.25 % ของทั้งหมด และมีความเห็นว่ายังสามารถปฏิบัติได้แต่ไม่สะดวกเหมือนอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาอีก 24.28% ของทั้งหมด ดังนั้นจึงน่าจะสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามพิธีกรรมตามจารีตประเพณีหรือความเชื่อในหมู่บ้านปัจจุบันของชาวเขาไม่มีปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด แต่ยังมีข้อมูลอีกส่วนหนึ่งจำนวน 3.47% ของทั้งหมดที่มีความเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติได้เหมือนเดิมซึ่งจะได้แสดงเหตุผลไว้ในตารางที่ 11 ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 11

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณี ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในหมู่บ้านปัจจุบัน

ปัญหาอุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติได้เหมือนเดิม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าถูกรบกวนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	16	9.25
- เห็นว่าถูกรบกวนจากราษฎรพื้นราบ	24	13.87
- เห็นว่าถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากราษฎรพื้นราบ	32	18.50
- เห็นว่าขาดแคลนปัจจัยในการประกอบพิธีกรรม	6	3.47
- ไม่มีความเห็น	95	54.91
รวม	173	100.00

ตารางที่ 11 แสดงให้ทราบถึงเหตุที่ไม่สามารถประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณีความเชื่อ หรือศาสนาในหมู่บ้านปัจจุบันเหมือนในหมู่บ้านเดิมบนเขา ปรากฏว่ามีจำนวนผู้ให้ข้อมูลเพียง 45.99 %ของทั้งหมดตอบคำถามให้เหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณี หรือความเชื่อทางศาสนาได้เหมือนเดิมและเป็นความเห็นหรือเหตุผลที่แตกแยกไม่เป็นกลุ่มก้อนในจำนวนนี้มีความเห็นว่าถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากราษฎรพื้นที่ราบเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 18.50% ของทั้งหมดแต่มีจำนวนผู้ที่ไม่มีความเห็นหรือไม่ตอบคำถามคิดเป็นจำนวน 54.91% ของทั้งหมด ซึ่งน่าจะเป็นข้อยืนยันตามตารางที่ 10 ดังกล่าวมาแล้วที่ว่าส่วนใหญ่ราษฎรยังคงเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้สะดวกเหมือนอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 12

แสดงถึงความเห็นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เห็นว่าดีเข้ามาแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาทุกด้าน	46	26.59
เห็นว่าดีเข้ามาบำบัดทุกข์บำรุงสุขเสมอ	27	15.60
เห็นว่าดีเข้ามารับรู้ปัญหาและช่วยแก้ปัญหาได้ต่อเนื่อง	35	20.23
เห็นว่าไม่ค่อยดีเพราะไม่ค่อยเข้ามาแนะนำช่วยเหลือพัฒนามากนัก	20	11.56
เห็นว่าไม่ค่อยดีเพราะไม่ค่อยได้เข้ามาบำบัดทุกข์บำรุงสุขมากนัก	9	5.20
เห็นว่าไม่ค่อยดีเพราะทำอะไรไม่ต่อเนื่องจริงจัง	21	12.14
เห็นว่าไม่ดีเพราไม่ได้เข้ามาช่วยเหลืออะไรเลย	2	1.16
เห็นว่าไม่ดีเพราะเข้ากับราษฎรไม่ได้	1	0.58
ไม่มีความเห็น	12	6.94
รวม	173	100.00

ตารางที่ 12 แสดงให้ทราบถึงความคิดเห็นของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ จำแนกความเห็นออกเป็น 3 กลุ่มคือเห็นว่าดี, ว่าไม่ค่อยดีและเห็นว่าไม่ดีปรากฏดังนี้

1) มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่เป็นไปอย่างดีโดยเข้าไปแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน คิดเป็นจำนวน 26.59% ของทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่เป็นไปอย่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดีโดยเข้าไปบำบัดทุกข์บำรุงสุขเสมอ คิดเป็นจำนวน 15.60% ของทั้งหมด และมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่เป็นไปอย่างดี เพราะสามารถเข้าไปรับรู้ปัญหา และช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นจำนวน 20.23% รวมความเห็นในกลุ่มนี้ จำนวน 62.42% ของทั้งหมด

2) มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ไม่ค่อยดี เพราะไม่ค่อยได้เข้าไปบำบัดทุกข์บำรุงสุขมากนัก คิดเป็นจำนวน 5.20% ของทั้งหมด มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ไม่ค่อยดี เพราะไม่ค่อยได้เข้าไปแนะนำช่วยเหลือพัฒนามากนักคิดเป็นจำนวน 11.56% ของทั้งหมด และมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ไม่ค่อยดี เพราะทำอะไรไม่ต่อเนื่องจริงจัง คิดเป็นจำนวน 12.14% ของทั้งหมดรวมความเห็นในกลุ่มนี้จำนวน 28.90% ของทั้งหมด

3) มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ไม่ดี เพราะไม่ได้เข้าไปช่วยเหลืออะไรเลย คิดเป็นจำนวน 1.16% ของทั้งหมด และมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ ไม่ดีเพราะไม่สามารถปรับตัวเข้ากับราษฎรได้ คิดเป็นจำนวน0.58% ของทั้งหมด รวมความคิดเห็นในกลุ่มนี้ 1.74% ของทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าราษฎรส่วนใหญ่จำนวน62.24 ของทั้งหมดมีความเห็นหรือมีความรู้สึกว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่เป็นไปอย่างได้ผลดีแม้ว่าจะมีราษฎรอีกจำนวน 28.90% ของทั้งหมดเห็นว่าไม่ค่อยดีและมีจำนวน 1.74%ของทั้งหมดเห็นว่าไม่ดีแต่ก็เป็นข้อมูลที่เป็นความเห็นส่วนน้อย อย่างไรก็ตามไม่ควรที่จะเพิกเฉยละเลยความเห็นหรือข้อมูลที่เป็นส่วนน้อยดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 13

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เห็นว่าการศึกษาในหมู่บ้านปัจจุบันดีกว่าเดิม	168	97.11
เห็นว่าการศึกษาในหมู่บ้านปัจจุบันแย่กว่าเดิม	-	-
เห็นว่าการศึกษาในหมู่บ้านปัจจุบันดีเท่า ๆ กับเดิม	5	2.89
รวม	173	100.00

ตารางที่ 13 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขา ปรากฏว่ามีความเห็นว่าการศึกษาของเด็กนักเรียนในหมู่บ้านปัจจุบันดีกว่าหมู่บ้านเดิมบนเขาคิดเป็นจำนวน 97.11% ของทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดและไม่ปรากฏข้อมูลที่เห็นว่าการศึกษาเล่าเรียนในหมู่บ้านปัจจุบันแย่กว่าหมู่บ้านเดิมบนเขาแต่อย่างใด แต่แสดงว่าการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนในหมู่บ้านปัจจุบันดีกว่าการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนในหมู่บ้านเดิมบนเขา โดยมีจำนวนผู้ที่มีความคิดเป็นเช่น นี้สูงถึง 97.11% ของทั้งหมด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 14

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันเทียบกับหมู่บ้านเดิมบนเขา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันดีกว่าหมู่บ้านเดิมบนเขา	134	77.46
- เห็นว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันไม่ดีเท่าหมู่บ้านเดิมบนเขา	20	11.56
- เห็นว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันดีเท่า ๆ กับหมู่บ้านเดิมบนเขา	19	10.98
รวม	173	100.00

ตารางที่ 14 แสดงให้ทราบถึงความคิดเป็นเกี่ยวกับการสาธารณสุข ด้านการรักษาพยาบาลเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขา ปรากฏว่ามีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่จำนวน 77.46 % ของทั้งหมดมีความเห็นว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันดีกว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านเดิมบนเขา แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีชาวเขาเผ่าม้งอีกจำนวน 11.56% ที่ยังคงมีความเห็นว่าการรักษาพยาบาลในหมู่บ้านปัจจุบันไม่ดีเท่าหมู่บ้านเดิมบนเขาและอีก 10.98% เห็นว่าดีเท่าๆ กับหมู่บ้านเดิมบนเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 15

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเห็นเกี่ยวกับรายได้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	18	10.40
- เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้ลดลง	47	27.17
- เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้เท่าเดิม	15	8.67
- เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้เพิ่มมากขึ้น แต่มีรายจ่ายมากขึ้น	30	17.34
- เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้เท่าเดิม แต่มีรายจ่ายมากขึ้น	63	36.42
รวม	173	100.00

ตารางที่ 15 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านรายได้ของชาวเขาในหมู่บ้านปัจจุบันเปรียบเทียบกับฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของชาวเขากลุ่มเดียวกันนี้ ขณะพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาก่อนการอพยพ ปรากฏว่าระดับรายได้ของชาวเขาเผ่าม้ง ในหมู่บ้านปัจจุบันส่วนใหญ่มีรายได้ลดลงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ารายได้เดิมเมื่อพัก - อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขา โดยที่มีราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง จำนวน 36.41 % ของทั้งหมด ที่เห็นว่าปัจจุบันมีรายได้เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น และมีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งอีกกลุ่มหนึ่ง คิดเป็นจำนวน 27.16% ของทั้งหมดเห็นว่าปัจจุบันมีรายได้ลดลงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ารายได้เมื่อพัก - อาศัย อยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขา เมื่อรวมจำนวนราษฎรชาวเขาเผ่าม้งทั้งสองกลุ่มที่เห็นว่ามีรายได้ลดลงนี้ คิดเป็นจำนวน 63.57% ของทั้งหมด และเมื่อรวมกับราษฎรกลุ่มที่มีความเห็นว่า 65 ปัจจุบันมีรายได้เท่าเดิมกับเมื่ออยู่บนเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อีกคิดเป็นจำนวน 8.67% ของทั้งหมดซึ่งเมื่อเทียบอัตราค่าครองชีพระหว่างหมู่บ้านเดิมบนเขากับหมู่บ้านในพื้นที่ราบปัจจุบันแล้ว หมู่บ้านในพื้นที่ราบปัจจุบันมีระดับค่าครองชีพที่สูงกว่าย่อมแสดงว่าราษฎรในกลุ่มนี้มีฐานะยากจนลง เช่นกันจะเป็นจำนวนรวมทั้งสามกลุ่มเป็นจำนวน 72.24 % ของทั้งหมดซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดอันเป็นการแสดงว่าการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบทำให้ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนลง

5.2.2 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐาน

(1) ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 1

สมมุติฐานที่ 1 "การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบ มีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ขาดความเหมาะสมในการเกษตรที่จัดสรรให้"

ประเด็นในการวิเคราะห์

ก. ราษฎรชาวเขาได้ลักลอบออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้หรือไม่

ข. ที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรหรือไม่

ค. เหตุผลที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่เพียงบางส่วน หรือทำกินแต่เพียงบางแห่งในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ความเพียงพอหรือไม่เพียงพอในจำนวนขนาดของพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ และความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ มีความสัมพันธ์กันกับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งหรือไม่อย่างไร

ตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ที่ดินที่ขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพการเกษตร

ตัวแปรตาม ได้แก่ การลักลอบขึ้นไปทำการเกษตรบนเขาหรือที่อื่นนอกเขตที่ดินทำกินที่ได้จัดสรรให้

การพิสูจน์สมมุติฐานที่หนึ่งปรากฏผลดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16

แสดงถึงความเห็นด้านปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเห็นว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพหรือไม่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เห็นว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพ	165	95.37
- เห็นว่าไม่มีปัญหาในการประกอบอาชีพ	8	4.63
รวม	173	100.00

ตารางที่ 16 แสดงให้ทราบถึงความเห็นในการประกอบอาชีพในหมู่บ้านปัจจุบันของชาวเขาเผ่าม้งว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพหรือไม่ ผลการศึกษา ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่มีจำนวนถึง 95.37 % ของทั้งหมด มีความเห็นว่าในการอพยพโยกย้ายมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบันในพื้นที่ราบมีปัญหาในด้านการประกอบอาชีพ อันเป็นผลการวิจัยเบื้องต้นที่มีแนวโน้มที่น่าจะสนับสนุนสมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "ที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความเหมาะสมในการทำการเกษตร" เนื่องจากต้องการพิสูจน์สมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "ที่ดินทำกินที่ทางราชการได้จัดสรรให้มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรหรือไม่ จึงต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมยืนยันอีกว่าสาเหตุที่ทำให้มีปัญหาในการประกอบอาชีพดังกล่าวนั้น มีสาเหตุมาจากที่ดินที่จัดสรรให้ไม่มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรใช่หรือไม่ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 17

แสดงถึงสภาพการใช้ที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สภาพการใช้ที่ดิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทำกินทั้งหมด	137	79.19
ทำกินแต่เพียงบางส่วน	26	15.03
ทำกินแต่เพียงบางแห่ง	6	3.47
ไม่ทำกินเลย	4	2.31
รวม	173	100.00

ตารางที่ 17 แสดงให้ทราบถึงจำนวนของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่เข้าไปทำกินในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ในหมู่บ้านปัจจุบัน ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ คิดเป็นจำนวน 79.19% ของทั้งหมด ได้เข้าไปทำกินในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยทำกินหมดทั้งแปลงนอกจากนี้ยังมีกลุ่มของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่เข้าไปทำกินแต่เพียงบางส่วนของพื้นที่ คิดเป็นจำนวน 15.03% ของทั้งหมด และเข้าไปทำกินแต่เพียงบางแห่งของพื้นที่ คิดเป็นจำนวน 3.47% ของทั้งหมด ซึ่งรวมกลุ่มของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่เข้าไปทำกินในพื้นที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ คิดเป็นจำนวน 97.69% ของทั้งหมด (79.19% + 15.03% + 3.47%) ซึ่งหากวิเคราะห์ตามข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 17 นี้แล้ว น่าจะเป็นการปฏิเสธสมมุติฐาน ในประการที่ว่า"การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่ทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่จัดสรรให้" แต่เมื่อข้อมูลจากตารางที่ 16 ระบุไว้ว่า ราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงเหตุและผลที่ทำให้เกิดความเห็นดังกล่าวจากข้อมูลด้านอื่น ๆ ประกอบเพิ่มเติมต่อไปอีก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 18

แสดงถึงความเพียงพอของผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเพียงพอ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เพียงพอ	5	2.89
- ไม่เพียงพอ	168	97.11
รวม	173	100.00

ตารางที่ 18 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับ ผลผลิตที่ได้จากการทำกินในพื้นที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ ว่าสามารถเลี้ยงครอบครัวได้เพียงพอหรือไม่ ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่ามังส่วนใหญ่คิดเป็นจำนวนถึง 97.11% ที่เห็นว่าเมื่อทำกินในพื้นที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้แล้ว ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอที่จะสามารถ เลี้ยงดูครอบครัวได้ซึ่งจำนวนของราษฎรเหล่านี้อาจจะต้องหาอาชีพอื่น ๆ เสริม หรือไม่ก็อาจ จะต้องออกไปทำกินในพื้นที่นอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยในตารางที่ 16 ที่ราษฎรส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจเนื่องมา จากผลผลิตที่ได้ ไม่เพียงพอในการเลี้ยงดูครอบครัวอันเป็นข้อมูลอีกด้านหนึ่งที่สนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า ที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ นั่นคือผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอเลี้ยงดูครอบครัว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 19

แสดงถึงความเพียงพอของขนาดของที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ขนาดของที่ดินทำกินที่จัดสรรให้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เพียงพอในการประกอบอาชีพ	5	2.89
- ไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ	165	95.40
- ไม่มีความเห็น	3	1.71
รวม	173	100.00

ตารางที่ 19 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับขนาดของที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ว่า พื้นที่ทำกินที่ทางราชการได้จัดสรรให้นั้นมีความเพียงพอหรือไม่ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่มีจำนวนถึง 95.40 % ของทั้งหมด มีความเห็นว่าพื้นที่ทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้นั้น มีจำนวนขนาดของพื้นที่คับแคบเกินไป ไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพอันถือเป็นข้อมูลอีกด้านหนึ่งที่สนับสนุนสมมุติฐานเช่นเดียวกับข้อมูลจากตารางที่ 18 ในประเด็นที่ว่า "พื้นดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ"นั่นคือจำนวนขนาดของพื้นที่คับแคบเกินไปไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 20

แสดงถึงสาเหตุของการไม่สามารถใช้ที่ดินทำกินได้อย่างเต็มที่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สาเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	133	76.88
ที่ดินขาดน้ำคูคลองระบายน้ำเพียงพอ	10	5.78
ที่ดินจัดสรรให้คับแคบไม่พอทำกิน	10	5.78
ขาดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่ดี	-	-
ต้นทุนค่าใช้จ่ายทำกินสูงไม่คุ้มทุน	8	4.62
ถูกทุกข้อดังกล่าวข้างต้น	12	6.94
รวม	173	100.00

ตารางที่ 20 แสดงให้ทราบถึงเหตุผลที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่เพียงบางส่วน หรือทำกินแต่เพียงบางแห่งในพื้นที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ทำกิน ปรากฏว่าเหตุผลที่ราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ คิดเป็นจำนวน 76.88% ของกลุ่มราษฎรที่ไม่ทำกิน หรือทำกินแต่เพียงบางแห่งหรือทำกินแต่เพียงบางส่วนในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ เนื่องจากที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความอุดมสมบูรณ์ และราษฎรชาวเขาเผ่าม้งอีกกลุ่มหนึ่งคิดเป็นจำนวน 4.62% ของทั้งหมด เห็นว่าหากทำกินในที่ดินดังกล่าวต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูง ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มทุน ซึ่งเมื่อรวมจำนวนราษฎรที่มีความเห็นคล้ายคลึงกันนี้ และเป็นเหตุผลซึ่งกันและกัน คิดเป็นจำนวน 81.50% ของทั้งหมด (76.88% + 4.62%) อันเป็นข้อมูลอีกด้านหนึ่งที่สนับสนุนสมมุติฐาน เช่นเดียวกับข้อมูลในตารางที่ 19 ในประเด็นที่ว่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

"พื้นดินทำกินที่ทางราชการให้ขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ" นั่นคือขาดความอุดมสมบูรณ์ทั้งนี้นอกจากเหตุผลดังกล่าวนี้แล้วยังมีเหตุผลอีกคือ พื้นดินทำกินมีจำนวนค้บแคบเกินไปไม่พอทำกิน และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์จึงก่อให้เกิดผลคือผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอในการเลี้ยงดูครอบครัว และผลผลิตที่ไม่เพียงพอนี้กลับไปเป็นสาเหตุผลักดันให้มีการไม่ทำกิน, หรือทำกินแต่เพียงบางส่วน, หรือทำกินแต่เพียงบางแห่ง, ในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 21

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับขนาดของที่ดินทำกินที่ทางราชการควรจัดสรรให้ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ขนาดของที่ดินทำกิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ครอบครัวละ 10 ไร่ เป็นอย่างน้อย	32	18.50
ครอบครัวละ 15 ไร่ เป็นอย่างน้อย	42	24.28
ครอบครัวละ 20 ไร่ เป็นอย่างน้อย	89	51.44
ครอบครัวละ 30 ไร่ เป็นอย่างน้อย	10	5.78
รวม	173	100.00

ตารางที่ 21 แสดงให้ทราบถึงพื้นที่ดินทำกินที่ต้องการให้ทางราชการจัดสรรให้กรณีที่ต้องอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบของชาวเขาเผ่าม้ง ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ที่อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน ในพื้นราบต้องการให้ทางราชการจัดสรรที่ดินทำกินให้ครอบครัวละ 20 ไร่ เป็นอย่างน้อยโดยมีราษฎรที่ต้องการที่ดินทำกินในกลุ่มนี้จำนวน 51.44% ในปัจจุบันราษฎรชาวเขาเผ่าม้งกลุ่มนี้ ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินให้ครอบครัวละ 10 ไร่ และจัดสรรที่ดินอันเป็นที่ตั้งบ้านเรือน อยู่อาศัยครอบครัวละ 2 งาน แสดงว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ในปัจจุบัน ไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากคับแคบไม่เพียงพอไม่เหมาะสมอันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานอีกทางหนึ่ง และนอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ในการอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบอีกคือควรที่จะต้องจัดสรรที่ดินทำกินที่มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพของชาวเขาจำนวนครอบครัวละ 20 ไร่เป็นอย่างน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 22

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของที่ดินทำกินเดิมเปรียบเทียบกับที่ดินทำกินใหม่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

คุณภาพของที่ดินทำกิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พื้นที่ทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ได้ผลดีกว่า	39	22.54
พื้นที่ทำกินที่เดิมบนเขาได้ผลดีกว่า	134	77.46
รวม	173	100.00

ตารางที่ 22 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ดินทำกินปัจจุบันที่ทางราชการจัดสรรให้ กับพื้นที่ทำกินที่เดิมบนเขาว่าพื้นที่ดินทำกินแห่งใดได้ผลผลิตดีกว่ากัน ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ มีจำนวน 77.46 % ของทั้งหมดเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่เดิมบนเขาก่อนการอพยพโยกย้ายลงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบันได้ผลผลิตดีกว่าพื้นที่ดินทำกิน ที่ทางราชการจัดสรรให้ในหมู่บ้านปัจจุบันอันเป็นการแสดงให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคประการหนึ่ง ของการอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบคือพื้นที่ดินจัดสรรให้ได้ผลผลิตน้อยกว่าพื้นที่ดินทำกินที่ราษฎรชาวเขาเคยทำกินบนเขามาก่อนอันเป็นข้อมูลที่มีส่วนสนับสนุนสมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "พื้นดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ" ดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 23

แสดงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับที่ดินทำกินเก่าเปรียบเทียบกับที่ดินทำกินใหม่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สภาพปัญหา (โรงแมลงศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เห็นว่ามีเหมือนกันและเท่ากัน	31	17.92
เห็นว่าบนเขามีมากกว่า	4	2.31
เห็นว่าบนเขามีน้อยกว่า	117	67.63
เห็นว่าบนเขาไม่มี	21	12.14
เห็นว่าพื้นที่ราบไม่มี	-	-
รวม	173	100.00

ตารางที่ 23 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับโรคแมลงศัตรูพืช และโรคระบาดสัตว์ ที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ทำกินปัจจุบันในพื้นที่ราบ กับพื้นที่ทำกินที่เดิมบนเขา ปรากฏว่ามีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่จำนวน 67.63% ของทั้งหมดเห็นว่าการทำกินในพื้นที่ดินทำกินบนเขามีโรคแมลงศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์น้อยกว่าการทำกินในพื้นที่ดินทำกินในพื้นที่ราบปัจจุบัน และไม่มีข้อมูลแสดงว่าพื้นที่ทำกินปัจจุบันในพื้นที่ราบไม่มีโรคแมลงศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์แต่อย่างใด และยังเป็นการแสดงให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการอพยพโยกย้ายชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบอีกประการหนึ่งคือการทำกินในพื้นที่ราบมีปัญหาด้านโรคแมลงศัตรูพืช และโรคระบาดสัตว์มากกว่าการทำกินอยู่ในพื้นที่ทำกินบนเขา และสาเหตุนี้จึงมีส่วนในการที่ชาวเขาเห็นว่าการทำกินในที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ในพื้นที่ราบขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพของชาวเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 24

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของที่ดินทำกินใหม่ในการประกอบอาชีพการเกษตรกรรมโดยสุจริตของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเหมาะสมของที่ดิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว	10	5.78
เห็นว่าเหมาะสมแต่เพียงบางแห่ง	105	60.69
เห็นว่าเหมาะสมแต่เพียงบางส่วน	31	17.92
เห็นว่าไม่เหมาะสมเลย	27	15.61
รวม	173	100.00

ตารางที่ 24 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ว่ามีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพโดยสุจริตหรือไม่ ปรากฏว่าชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวน 60.69%ของทั้งหมด เห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันในปัจจุบันแต่เพียงบางแห่งนอกจากนี้ ยังมีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งอีกกลุ่มหนึ่งมีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพแต่เพียงบางส่วนคิดเป็นจำนวน 17.91% ของทั้งหมด ซึ่งเมื่อรวมราษฎรชาวเขาที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินมีความเหมาะสม แต่เพียงบางแห่ง และมีความเหมาะสมแต่เพียงบางส่วนแล้วคิดเป็นจำนวนราษฎรในกลุ่มนี้ถึง 78.6% ของทั้งหมด ซึ่งแม้ว่าข้อมูลจากตารางที่ 23 นี้จะไม่ชี้ชัดเจนว่าที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ไม่มีความเหมาะสมทั้งหมด แต่จากข้อมูลที่ได้ทราบว่าราษฎรส่วนใหญ่ก็เข้าไปทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ทั้งหมดแปลงเป็นส่วนใหญ่ แต่ผลผลิตที่ได้กลับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงดูครอบครัว และขนาดของที่ดินทำกินก็คับแคบไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตที่ได้น้อยกว่าทำกินในที่ดินบนเขาในขนาดของพื้นที่ดินทำกินนี้เท่า ๆ กัน จึงสรุปได้ว่าที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความเหมาะสมหรือไม่มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของชาวเขาอันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 25

แสดงถึงจำนวนบ้านพักที่ครอบครองของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

จำนวนบ้านพักอาศัย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มีหลังเดียวในหมู่บ้าน	109	63.10
มีสองหลังในหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน	41	23.70
มีในหมู่บ้านหนึ่งหลังและพื้นที่ทำกินสองหลัง	23	13.29
รวม	173	100.00

ตารางที่ 25 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนบ้านพักอาศัยของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งในหมู่บ้านปัจจุบันทั้งนี้ในการการศึกษาวิจัย ครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบและต้องการพิสูจน์ว่าการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้หรือไม่จากตารางที่ 25 ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าเมื่อรวมข้อมูลกลุ่มของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในที่ดินทำกินอีกอย่างน้อยหนึ่งหลังขึ้นไป มีจำนวนรวมคิดเป็น 36.99 %ของทั้งหมดซึ่งราษฎรกลุ่มนี้บางส่วนมักจะพักอาศัยอยู่ในบ้านที่สร้างขึ้นลักษณะกึ่งชั่วคราวกึ่งถาวร ในพื้นที่ดินทำกินตลอดหวังระยะเวลาฤดูกาลเพาะปลูกอันเป็นข้อมูลที่ยืนยันอีกทางหนึ่งว่าการการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบก่อให้เกิดการลักลอบขึ้นไปทำกิน (เพื่อทำการเกษตร)นอกเขตที่ดินที่ทางราชการ จัดสรรให้ทั้งนี้เนื่องจากที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ทำกินอยู่บริเวณใกล้ๆ กับที่ตั้งของหมู่บ้านสามารถที่จะเดินทางไป-กลับภายใน วันเดียวไม่จำเป็นที่จะต้องไปสร้างบ้านชั่วคราว หรือบ้านชั่วคราวถึงถาวรในที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้แต่อย่างใด ดังนั้นบ้านพักอาศัยในพื้นที่ทำกินดังกล่าว น่าที่จะหมายถึงบ้านที่สร้างในพื้นที่ทำกินนอกเขตที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้และต้องอยู่ไกลห่างจากหมู่บ้านปัจจุบันมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 26

แสดงถึงรูปแบบการใช้บ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

รูปแบบการใช้บ้านพัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เดินทางไปและกลับระหว่างที่ทำกินกับหมู่บ้าน	81	46.82
- พัก-นอนในที่ดินทำกินในฤดูกาลเพาะปลูก	92	53.18
รวม	173	100.00

ตารางที่ 26 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลการเดินทางไป-กลับระหว่างที่ดินทำกินกับหมู่บ้านปัจจุบัน และการพัก-นอนในที่ดินทำกินในฤดูกาลเพาะปลูกของชาวเขาเผ่าม้ง ปรากฏว่ามีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งจำนวน 53.18 % ของทั้งหมดพัก-นอนในที่ดินทำกินตลอดฤดูกาลเพาะปลูกจึงน่าจะเป็นข้อมูลที่ยืนยันว่ามีการลักลอบขึ้นไป(การเกษตร)นอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้เช่นเดียวกันกับข้อมูลที่กล่าวไว้ในตารางที่ 25

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 27

แสดงถึงช่วงระยะเวลาการพัก-นอนในที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ช่วงระยะเวลาพัก-นอน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- พัก-นอนไม่เกิน 1 เดือน	15	8.67
- พัก-นอนประมาณ 1 - 2 เดือน	10	5.78
- พัก-นอนประมาณ 3 - 4 เดือน	39	22.54
- พัก-นอนประมาณ 5 - 6 เดือน	29	16.77
- อื่น ๆ	80	46.24
รวม	173	100.00

ตารางที่ 27 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลหวังระยะเวลาการพัก-นอนในพื้นที่ดินทำกินในฤดูกาลเพาะปลูกของชาวเขาเผ่าม้ง ปรากฏว่ามีจำนวนราษฎรชาวเขาเผ่าม้งพักนอนในที่ดินทำกินนานตั้งแต่เวลาประมาณ 1-4 เดือน รวมกันจำนวน 53.76 % ของทั้งหมด กลุ่มใหญ่ที่สุดจะพักนอนประมาณ 3-4 เดือนส่วนที่เหลืออีก 46.24% ของทั้งหมด หมายถึงกลุ่มที่ไม่พักนอนในที่ดินทำกินในห้วงระยะเวลาฤดูกาลเพาะปลูก แต่มีบางส่วนในกลุ่มนี้ได้ให้ข้อมูลว่าจะพักนอนในที่ดินทำกินเมื่อจำเป็นหรือเมื่อกลับบ้านไม่ทัน

จากข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลที่ยืนยันอีกทางหนึ่งว่ามีการลักลอบขึ้นไปทำกินเพื่อทำการเกษตรนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ เช่นเดียวกันกับข้อมูลที่กล่าวใช้ในตารางที่ 25 และตารางที่ 26 ข้างต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 28

แสดงถึงบริเวณพื้นที่ทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

บริเวณพื้นที่ดินทำกินปัจจุบัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
กลับไปทำกินในที่เดิมบนเขา	81	46.83
กลับไปทำกินในที่ใหม่ใกล้กับที่เดิมบนเขา	18	10.40
ออกไปทำกินในพื้นที่ราบในเขตอำเภอ	23	13.29
ออกไปทำกินในพื้นที่ราบนอกเขตอำเภอ	8	4.63
ออกไปทำกินในพื้นที่บนเขาในเขตอำเภอ	7	4.05
ออกไปทำกินในพื้นที่บนเขานอกเขตอำเภอ	-	-
ทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้	36	20.80
รวม	173	100.00

ตารางที่ 28 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลบริเวณพื้นที่ดินทำกินปัจจุบัน ของราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ปรากฏว่าไม่ปรากฏข้อมูลการออกไปทำกินนอกเขตที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ในพื้นที่บนเขานอกเขตอำเภอหรืออำเภออื่น ๆ แต่อย่างใด แต่แสดงว่ามีราษฎรชาวเขาคิดเป็นจำนวนรวมกันถึง 79.20% ของทั้งหมดออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยที่ในจำนวนนี้ 46.83% กลับไปทำกินในพื้นที่ทำกินเดิมบนเขา 10.70% ของทั้งหมดกลับไปทำกินในที่ดินใหม่ใกล้กับที่ดินทำกินเดิมบนเขา 4.05% ออกไปทำกินในพื้นที่ทำกินใหม่บนเขาภายในเขตอำเภอ ที่เหลืออีก 17.92% ของทั้งหมดออกไปทำกินในพื้นที่ราบทั้งในเขตและนอกเขตอำเภอ (ในเขตอำเภอ จำนวน 13.29% นอกเขตอำเภอ จำนวน 4.63 %) มีเพียง 20.80% ของทั้งหมดที่ทำกินเฉพาะในที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อันเป็นข้อมูลที่สนับสนุนสมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "การอพยพชาวเขา ลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่จัดสรรให้" และเมื่อประมวลผลการวิเคราะห์จากข้อมูลตารางที่ 15-27 ข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า "การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบ มีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขา ออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ขาดความเหมาะสมในการเกษตรที่จัดสรรให้อันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานทั้งหมดดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 29

แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุผลที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่เพียงบางส่วน หรือทำกินแต่เพียงบางแห่งในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน

บริเวณพื้นที่ทำกินจริงในปัจจุบัน	พื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์	พื้นดินขาดน้ำและคูคลองระบายน้ำเพียงพอ	พื้นดินทำกินค่อนข้างแคบไม่พอทำกิน	ขาดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่ดี	ต้นทุนสูงไม่คุ้มทุน	ถูกทุกข์ดังกล่าวมาแล้ว	ไม่มีที่ทำกิน	รวม
กลับไปทำกินที่เดิมบนเขา	68	2	2	-	1	8	-	81
กลับไปทำกินที่ใหม่ใกล้กับที่เดิมบนเขา	11	5	-	-	2	-	-	18
ออกไปทำกินในที่ราบในเขตอำเภอ	14	2	7	-	-	-	-	23
ออกไปทำกินในที่ราบนอกเขตอำเภอ	8	-	-	-	-	-	-	8
ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอ	5	1	1	-	-	-	-	7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บริเวณพื้นที่ทำกินจริงในปัจจุบัน	พื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์	พื้นดินขาดน้ำและคูคลองระบายน้ำเพียงพอ	พื้นดินทำกินค้บแคบไม่พอทำกิน	ขาดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่ดี	ต้นทุนสูงไม่คุ้มทุน	ถูกทุกข้อด้งกล่าวมาแล้ว	ไม่มีที่ทำกิน	รวม
ออกไปทำกินบนเขานอกเขตอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-
ทำกินในที่ดินที่จัดสรรให้	27	-	-	-	5	4	-	36
รวม	133	10	10	-	8	12	-	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi Square) ที่คำนวณได้ = 72.68

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 20

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 31.410

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 29 แสดงให้ทราบว่าเหตุผลที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่เพียงบางส่วนหรือทำกินแต่เพียงบางแห่งในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ คือเหตุผลที่ว่าพื้นดินทำกินขาดความอุดมสมบูรณ์ พื้นดินทำกินขาดน้ำและคูคลองระบายน้ำที่ดีและเพียงพอ พื้นดินทำกินค้บแคบไม่พอทำกินการทำกินในพื้นดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ต้องใช้ต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงไม่คุ้มทุน และไม่มีที่ดินทำกินในพื้นที่ราบ มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบันของชาวเขาเผ่าม้ง คือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

กลับไปทำกินในที่ดินเดิมบนเขากลับไปทำกินในที่ดินใหม่ใกล้กับที่ดินเดิมบนเขา ออกไปทำกินในพื้นที่ราบในเขตอำเภอออกไปทำกินในพื้นที่ราบนอกเขตอำเภอ ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอและทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ขาดความอุดมสมบูรณ์ หรือขาดความเหมาะสมในการประกอบอาชีพดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะกลับไปทำกินในที่ดินเดิมหรือใกล้กลับที่ดินทำกินเดิมบนเขา หรือออกไปทำกินในพื้นที่อื่นนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ดังกล่าว เนื่องจากค่าไคแสควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 72.68 มากกว่าค่าไคแสควร์ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 31.410 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) อันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐาน ที่ว่า"การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ขาดความเหมาะสมในการเกษตรที่จัดสรรให้" โดยใช้ข้อมูลด้านเหตุผลอันเป็นสาเหตุที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่ เพียงบางส่วนหรือทำกินแต่เพียงบางแห่งในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้เป็นตัวแปรอิสระในการพิสูจน์สมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "ที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสม หรือไม่และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบันเป็นตัวแปรตามเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "มีการออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่จัดสรรให้หรือไม่" และผลการพิสูจน์ได้ปรากฏดังกล่าวข้างต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 30

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเพียงพอหรือไม่เพียงพอของพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน

บริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม
กลับไปทำกินที่เดิมบนเขา	-	81	81
กลับไปทำกินที่ใหม่บนเขาใกล้ที่เดิม	-	18	18
ออกไปทำกินในที่ราบในเขตอำเภอ	-	23	23
ออกไปทำกินในที่ราบนอกเขตอำเภอ	-	8	8
ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอ	-	7	7
ออกไปทำกินบนเขานอกเขตอำเภอ	-	-	-
ทำกินในที่ดินที่จัดสรรให้	5	31	36
รวม	5	168	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 19.51

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 5

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 11.070

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 30 แสดงให้ทราบว่าความเพียงพอหรือความไม่เพียงพอของพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบันของชาวเขาเผ่าม้ง คือ กลับไปทำกินในที่ดินเดิมบนเขา กลับไปทำกินในที่ดินใหม่ใกล้กับที่ดินเดิมบนเขา ออกไปทำกินในพื้นที่ราบในเขตอำเภอ ออกไปทำกินในพื้นที่ราบนอกเขตอำเภอ ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอ และทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ไม่เพียงพอต่อการใช้ประกอบอาชีพ มีแนวโน้มที่จะกลับไปทำกินในที่ดินเดิมหรือใกล้กับที่ทำกินเดิมบนเขาหรือออกไปทำกินในพื้นที่อื่น นอกเขตที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเพียงพอต่อการใช้ประกอบอาชีพ มีแนวโน้มที่จะทำกินในที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค แสควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 19.51 มากกว่าค่าไค แสควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 11.070 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) อันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ขาดความเหมาะสมในการเกษตรที่จัดสรรให้" และเนื่องจากข้อมูลในตารางที่ 26 ใช้จำนวนขนาดของพื้นที่ดินทำกินว่าเพียงพอหรือไม่เป็นตัวแปรอิสระเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "ที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมหรือไม่" และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่ทำกินจริงในปัจจุบันเป็นตัวแปรตามเช่นเดียวกันข้อมูลในตารางที่ 25 เพื่อพิสูจน์สมมุติฐานในประเด็นที่ว่า "มีการออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่จัดสรรให้หรือไม่" และผลการพิสูจน์ได้ปรากฏดังกล่าวข้างต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 31

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการประกอบอาชีพของที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงปัจจุบัน

บริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน	เหมาะสมดีแล้ว	เหมาะสมแต่เพียงบางแห่ง	เหมาะสมแต่เพียงบางส่วน	ไม่เหมาะสมเลย	รวม
กลับไปทำกินที่เดิมบนเขา	-	47	14	20	81
กลับไปทำกินใกล้ที่เดิมบนเขา	-	16	1	1	18
ออกไปทำกินในที่ราบในเขตอำเภอ	-	11	8	4	23
ออกไปทำกินในที่ราบนอกเขตอำเภอ	-	6	1	1	8
ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอ	-	5	1	1	7
ออกไปทำกินบนเขานอกเขตอำเภอ	-	-	-	-	-
ทำกินในที่ดินที่จัดสรรให้	10	20	6	-	36
รวม	10	105	31	27	173 100%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ค่าไค แสควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 58.11

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 15

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 24.996

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 31 แสดงให้ทราบความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพหรือไม่ คือ ความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว เหมาะสมแต่เพียงบางแห่ง เหมาะสมแต่เพียงบางส่วนและไม่เหมาะสมเลย มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างที่จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน คือการกลับไปทำกินในที่ดินบนเขา กลับไปทำกินใกล้ที่เดิมบนเขาออกไปทำกินในพื้นที่ราบในเขตอำเภอ ออกไปทำกินในพื้นที่ราบนอกเขตอำเภอ ออกไปทำกินบนเขาในเขตอำเภอ และทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมแต่เพียงบางแห่ หรือเหมาะสมแต่เพียงบางส่วนหรือไม่เหมาะสมเลย มีแนวโน้มที่จะกลับไปทำกินในที่ทำกินเดิมบนเขาหรือใกล้กับที่ทำกินเดิมบนเขา หรือออกไปที่กินนอกเขตที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้มีความเหมาะสมดีแล้วก็มีแนวโน้มที่จะทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เนื่องจากค่าไคแสควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ 58.11 มากกว่าค่าไค แสควร์ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 24.996 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) อันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "การอพยพชาวเขาลงสู่พื้นราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาออกไปทำกินนอกเขตที่ดินทำกินที่ขาดความเหมาะสมในการเกษตรที่จัดสรรให้"

(2) ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 2

สมมุติฐานที่ 2 "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประเด็นในการวิเคราะห์

ก. ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่หรือไม่อย่างไร

ข. ความพึงพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่สัมพันธ์กันกับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ หรือไม่อย่างไร

ตัวแปรที่ใช้ในการพิสูจน์สมมุติฐาน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ ในการตั้งถิ่นฐาน, แหล่งน้ำการชลประทาน, แมลงศัตรูพืช, โรคระบาดสัตว์, ความอุดมสมบูรณ์ของดิน, ขนาดถือครองที่ดิน การตลาดและราคาพืชผล, ค่าจ้าง และรายได้, ผลผลิตและอาชีพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้สึกพึงพอใจในถิ่นที่อยู่, ความคิดที่จะอพยพถิ่น

การพิสูจน์สมมุติฐานที่สองปรากฏผลดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 32

แสดงถึงสภาพพื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

พื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสมในการตั้งถิ่นของชาวเขา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- พื้นที่ที่มีดินอุดมสมบูรณ์และมีน้ำการชลประทานที่ดีและเพียงพอ	151	87.28
- พื้นที่ที่มีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์แบบบนเขา	8	4.62
- พื้นที่ที่มีอาชีพหลาย ๆ อาชีพและมีรายได้หลาย ๆ ทาง	10	5.78
- พื้นที่ที่มีความเป็นอิสระในการทำกินโดยถูกกฎหมายและไม่ถูกควบคุมรบกวนจากเจ้าหน้าที่	2	1.16
- พื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเข้าไปพัฒนาอาชีพและสังคมได้บ่อย ๆ โดยทั่วถึง	2	1.16
รวม	173	100.00

ตารางที่ 32 แสดงให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาเผ่าม้ง เหตุที่ต้องการทราบข้อมูลด้านนี้เนื่องยังมีมีข้อสงสัยว่าชนกลุ่มน้อยที่เป็นชาวเขาจะต้องตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนและมีพื้นที่ทำกินอยู่บนเขาอย่างเดียวถูกต้องหรือไม่ มีเหตุผลใดที่ชาวเขาชอบตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาสูงและมีทางเป็นไปได้หรือไม่ที่จะอพยพโยกย้ายชาวเขาไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นนอกจากพื้นที่ที่เป็นเขาสูง เช่นที่เคยตั้งถิ่นฐานมาดั้งเดิม จากตารางที่ 32 ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่คิดเป็นจำนวนถึง 87.28% ของทั้งหมด เห็นว่าสภาพพื้นที่มีที่ดินทำกินสมบูรณ์และมีแหล่งน้ำการชลประทานที่ดีและเพียงพอเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา โดยที่มีจำนวน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ราษฎร์ชาวเขาเพียงจำนวน 4.62% เท่านั้นที่เห็นว่าพื้นที่ที่มีที่ดิน และน้ำอุดมสมบูรณ์แบบบนเขาอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา ดังนั้นจากข้อมูลในตารางที่ 32 นี้จึงพอที่จะสรุปได้ว่าพื้นที่ที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา คือพื้นที่มีที่ดินทำกินอุดมสมบูรณ์ และมีแหล่งน้ำการชลประทานที่ดี และ เพียงพอ โดยที่ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีที่ดินและน้ำอุดมสมบูรณ์แบบบนเขาอย่างเดียว จึงเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มจะสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่" ซึ่งจะต้องหาข้อมูลด้านอื่น ๆ มายืนยันประกอบให้ชัดเจนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 33

แสดงถึงสภาพภูมิประเทศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ภูมิประเทศที่ต้องการตั้งถิ่นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- แบบพื้นที่ราบชนบท	67	38.73
- แบบบนเขาที่สูง	10	5.78
- แบบกึ่งกลางระหว่างพื้นที่ราบกับเขาสูง	10	5.78
- แบบพื้นราบเขตเมือง	10	5.78
- พื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี ไม่ว่าภูมิประเทศแบบใด	76	43.93
รวม	173	100.00

ตารางที่ 33 แสดงให้ทราบถึงชนิดของสภาพภูมิประเทศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในสภาพพื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี ไม่ว่าจะมีสภาพพื้นที่ภูมิประเทศแบบใดก็ได้ โดยมีราษฎรชาวเขาที่ต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในสภาพภูมิประเทศในกลุ่มนี้ จำนวน 43.93% ของทั้งหมดรองลงมาคือ ต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในสภาพภูมิประเทศแบบพื้นที่ราบชนบทมีจำนวน 38.73% ของทั้งหมด

โดยที่มีข้อมูลที่น่าสนใจคือมีจำนวนราษฎรชาวเขาเพียง 5.78% ของทั้งหมดที่มีความเห็นว่าสภาพภูมิประเทศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานคือ สภาพภูมิประเทศแบบบนเขาที่สูงและมีเพียงจำนวนราษฎร 5.78% เท่ากันที่เห็นว่าสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานคือสภาพพื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดีไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิประเทศแบบกึ่งกลางระหว่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พื้นที่ราบกับเขาสูงดังนั้นข้อมูลตารางที่ 29 ดังกล่าวจึงอาจสรุปได้ว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งกลุ่มใหญ่ที่สุดเห็นว่าสภาพภูมิประเทศที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐาน คือสภาพพื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดีไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิประเทศแบบใดอันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่"นั่นคือสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา คือสภาพภูมิประเทศที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี โดยที่ไม่จำเป็นจะต้องเป็นสภาพภูมิประเทศแบบบนเขาที่สูงอย่างเดียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 34

แสดงถึงสภาพภูมิอากาศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สภาพภูมิอากาศที่ต้องการตั้งถิ่นฐาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- อากาศแบบหนาวเย็นบนเขาสูงภาคเหนือ	25	14.45
- อากาศแบบอบอุ่นชื้นที่ราบภาคเหนือ	66	38.15
- อากาศแบบร้อนชื้นที่ราบลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก	10	5.78
- อากาศแบบร้อนแห้งแล้งที่ราบสูงภาคอีสาน	-	-
- อากาศแบบทุก ๆ ภาคของไทยที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี	72	41.62
- อากาศแบบร้อนชื้นมรสุมที่ราบลุ่มภาคใต้	-	-
รวม	173	100.00

ตารางที่ 34 แสดงให้ทราบถึงชนิดของสภาพภูมิอากาศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาทั้งนี้ต้องการที่จะทราบข้อมูลว่าการที่ชาวเขาซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งชอบ ที่จะตั้งถิ่นฐานอยู่บนพื้นที่สูง โดยเฉพาะบนเขาสูงทางภาคเหนือหากจะให้อพยพออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศแบบอื่น ๆจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่อย่างไรหรือชาวเขาชอบที่ จะตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศแบบหนาวเย็นบนเขาสูงภาคเหนืออย่างเดียวหรือไม่อย่างไร

จากข้อมูลดังกล่าวไม่มีข้อมูลที่แสดงว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ต้องการไปตั้งถิ่นฐานในสภาพภูมิอากาศแบบที่ราบสูงภาคอีสาน และที่ราบลุ่มภาคใต้ แต่แสดงให้ทราบว่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ต้องการตั้งถิ่นฐาน บ้านเรือนในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศในทุก ๆ ภาคของประเทศ ไทยที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี โดยไม่จำเป็นจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศแบบเขาสูงภาค เหนือ โดยมีราษฎรที่ต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน ในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศในกลุ่มนี้ จำนวน 41.62% ของทั้งหมด รองลงมาคือต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศแบบที่ราบภาคเหนือมีจำนวน 38.15% ของทั้งหมด ซึ่งสามารถพอที่จะสรุปได้ว่าปัจจัยด้านการ ประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักมีความสัมพันธ์ ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 35

แสดงถึงสภาพปัจจัยด้านการตลาดที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ปัจจัยด้านการตลาดที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- ที่มีการซื้อขายสินค้าผลผลิตการเกษตรที่มีราคาดีและเป็นธรรม	143	82.66
- ที่มีการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าเช่นเดียวกับที่อยู่บนเขาที่เดิม	7	4.65
- ที่มีการจ้างแรงงานราษฎรให้มีงานทำและมีรายได้อย่างเป็นธรรม	9	5.20
- ที่มีการลงแขกช่วยกันทำงานต่างตอบแทนด้วยแรงงาน เช่น ประเพณีดั้งเดิม	3	1.73
- ที่มีปัจจัยด้านการตลาดทุก ๆ ข้อดังกล่าวข้างต้น	11	6.36
รวม	173	100.00

ตารางที่ 35 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการตลาดที่ต้องการในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาเผ่าม้ง ปรากฏว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ จำนวนถึง 82.66% ต้องการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ที่มีปัจจัยด้านการตลาดที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพหลักของราษฎรคือ ต้องการตลาดที่มีการซื้อขายสินค้าผลผลิตการเกษตรที่มีราคาดีและเป็นธรรม อันเป็นปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ ดังนั้นจากข้อมูลในตารางที่ 35 จึงสามารถสรุปได้ว่าเป็นข้อมูลที่สนับสนุนสมมุติฐานอีกทางหนึ่งคือสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวในถิ่นที่อยู่ใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 36

แสดงถึงเหตุผลในการตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

เหตุผลในการตั้งถิ่นฐานบนเขา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- เพราะบรรพบุรุษได้อยู่มานาน	21	12.14
- เพราะมีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพและหาพื้นที่ดินทำกินได้ง่ายกว่า	25	14.45
- เพราะมีดินอุดมสมบูรณ์กว่า	32	18.50
- เพราะมีความร่มรื่นชุ่มชื้น ปลูกพืชผักได้ง่ายกว่า	25	14.45
- เพราะอากาศเย็นสบายกว่า	23	13.29
- เพราะค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันถูกกว่า	21	12.14
- เพราะสามารถดำรงชีวิตได้ง่ายกว่า	12	6.64
- เพราะมีแหล่งน้ำสมบูรณ์กว่า	11	6.36
- ทุก ๆ ข้อดังกล่าวข้างต้น	3	1.73
รวม	173	100.00

ตารางที่ 36 แสดงให้ทราบถึงเหตุผลของชาวเขาเผ่าม้งในการตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาสูง ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะชี้ชัดว่าการที่ราษฎรชาวเขาชอบที่จะตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาสูงเป็นเพราะว่าบรรพบุรุษได้อยู่มานานหรือว่าเพราะเหตุผลอื่นจากตารางที่32 ทำให้ทราบว่าเหตุผลที่ราษฎรชาวเขาเผ่าม้งชอบตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่บนเขาสูง เนื่องจากเหตุผลด้านการประกอบอาชีพโดยที่ราษฎรชาวเขากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความเห็นว่า เพราะพื้นที่ดินบนเขามีความอุดมสมบูรณ์กว่าพื้นที่อื่นมีความเห็นว่า เพราะการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่บนเขาสูงมี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพ และหาพื้นที่ทำกินได้ง่ายกว่า นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าเพราะบนเขามีความร่มรื่นชุ่มชื้นปลูกพืชผักได้ง่ายกว่าเห็นว่าเพราะมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์กว่าเห็นว่าเพราะค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันถูกกล่าวว่า และเพราะสามารถดำรงชีวิตได้ง่ายกว่าซึ่งเป็นเหตุผลด้านการประกอบอาชีพ รวมจำนวนทั้งหมด 72.54%ของทั้งหมด มีเพียงจำนวนราษฎรชาวเขา 12.14% ของทั้งหมดเท่านั้นที่เห็นว่าเหตุที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บนเขาเพราะบรรพบุรุษได้อยู่มานานอันเป็นข้อมูลที่สนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 37

แสดงถึงความรู้สึกในการอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความรู้สึกต่อการอพยพมาอยู่ในพื้นที่ราบ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- รู้สึกสะดวกสบายดีและพอใจ	46	26.59
- รู้สึกไม่สะดวกสบายเหมือนก่อนอพยพมา	3	1.73
- รู้สึกไม่พอใจไม่อยากอพยพลงมา	5	2.89
- รู้สึกเฉย ๆ เห็นว่าอยู่ที่ไหนก็เหมือนกัน	11	6.36
- รู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	108	62.43
- รู้สึกพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	-	-
รวม	173	100.00

ตารางที่ 37 แสดงให้ทราบถึงความรู้สึกของราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในหมู่บ้านพื้นที่ราบปัจจุบันทั้งนี้เนื่องจากว่าสมมุติฐานที่ต้องทำการพิสูจน์เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของชาวเขาต่อความพึงพอใจในถิ่นที่อยู่ใหม่ โดยต้องทำการพิสูจน์ว่าชาวเขามีความพึงพอใจในถิ่นที่อยู่ใหม่ที่ได้ถูกอพยพโยกย้ายลงมาตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่ราบหรือไม่อย่างไรและปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้สึกพอใจของชาวเขาในถิ่นที่หลักที่อยู่ใหม่หรือไม่อย่างไร ดังนั้นก่อนที่จะทำการพิสูจน์ดังกล่าวจึงต้องทราบความรู้สึกของชาวเขาที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ ในพื้นที่ราบปัจจุบันเป็นพื้นฐานเบื้องต้นซึ่งจากข้อมูลในตารางที่ 37 ดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่ามีราษฎร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่จำนวน 62.43% ของทั้งหมดยังมีความรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ และมีอีกจำนวน 2.89% ของทั้งหมดที่มีความรู้สึกไม่พึงพอใจเลยที่ได้อพยพโยกย้ายลงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในพื้นที่ราบปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 38

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นเกี่ยวกับผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบระหว่างที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับที่ดินทำกินเดิมบนเขา

ความรู้สึกในการอพยพลงมาอยู่ในพื้นที่ราบปัจจุบัน	พื้นที่ดินที่จัดสรรให้ทำกินได้ผลดีกว่า	พื้นที่ดินที่เดิมบนเขาทำกินได้ผลดีกว่า	รวม
รู้สึกสะดวกสบายดีและพอใจ	27	19	46
รู้สึกไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนการอพยพ	-	3	3
รู้สึกไม่พอใจ	-	5	5
รู้สึกเฉย ๆ	-	11	11
รู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	12	96	108
รู้สึกพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	-	-	-
รวม	39	134	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi Square) ที่คำนวณได้ = 48.00

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 4

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 9.488

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 38 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบระหว่างที่ดินทำกิน ที่ทางราชการจัดสรรให้ในพื้นที่ราบกับที่ดินทำกินเดิมบนเขาว่าพื้นที่ใดให้ผลผลิตได้ดีกว่ากัน มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความรู้สึกของชาวเขาเผ่าม้ง ในการที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน คือ ความรู้สึกว่ามีความสะดวกสบายดีและพอใจ ความรู้สึกว่าไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนอพยพลงมา ความรู้สึกอึดอัดไม่พอใจที่ได้อพยพลงมา ความรู้สึกเฉย ๆ และความรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าพื้นที่ดินทำกินเดิมบนเขาให้ผลผลิตดีกว่าพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ในพื้นที่ราบ มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกว่าไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนการอพยพลงมารู้สึกอึดอัด ไม่พอใจที่ได้อพยพลงมาและรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ดังกล่าว และผู้ที่มีความเห็นว่า พื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ได้ผลผลิตดีกว่าพื้นที่ดินทำกินเดิมบนเขามีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจ โดยเห็นว่าการที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน มีความรู้สึกสะดวกสบายดีแต่เป็นจำนวนที่น้อยกว่าดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจากข้อมูลในตารางนี้จึงเป็นสิ่งยืนยันอีกทางหนึ่งว่า ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพมีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่ ทั้งนี้ เนื่องจากค่าไค สแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 48.00 มากกว่าค่าไค สแควร์ที่ได้จากตาราง ซึ่งได้เท่ากับ 9.488 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) อันเป็นข้อมูลที่สนับสนุนสมมุติฐาน ที่ว่า"ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 39

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นต่อภูมิประเทศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐาน ของชาวเขากับความรู้สึกที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน

ความรู้สึกในการอพยพลงมาอยู่ในพื้นที่ราบปัจจุบัน	อยู่ในพื้นที่ราบ	อยู่บนเขาสูง	อยู่กึ่งกลางระหว่างพื้นที่ราบกับเขาสูง	อยู่ในเมืองชุมชนใหญ่	อยู่ในพื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดีไม่ว่าภูมิประเทศใด	รวม
รู้สึกสะดวกสบายดีและพอใจ	28	3	2	5	8	46
รู้สึกไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนอพยพ	2	–	–	1	–	3
รู้สึกอึดอัดไม่พอใจ	1	–	1	2	1	5
รู้สึกเฉย ๆ	6	1	1	–	3	11
รู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	30	6	6	2	64	108
รู้สึกพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	–	–	–	–	–	–
รวม	67	10	10	10	76	173 100%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ค่าไค สแควร์ (Chi Square) ที่คำนวณได้ = 48.22

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 16.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 26.296

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ( ) = 0.05

จากตารางที่ 39 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับภูมิประเทศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา คือ ภูมิประเทศที่เป็นพื้นราบ ภูมิประเทศแบบอยู่บนเขาสูง ภูมิประเทศแบบกึ่งกลางระหว่างพื้นที่ราบกับเขาสูง ภูมิประเทศแบบในเมืองชุมชนใหญ่ และทุก ๆ ภูมิประเทศ ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดี ไม่ว่าจะเป็นภูมิประเทศแบบใด มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพล หรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความรู้สึกของชาวเขาเผ่าม้ง ในการที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน คือ ความรู้สึกว่ามีความสะดวกสบายดี ความรู้สึกว่าไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนอพยพลงมา ความรู้สึกอึดอัดไม่พอใจที่ได้อพยพลงมาความรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าภูมิประเทศที่ เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาควรเป็นพื้นที่อื่นที่ไม่ใช่พื้นที่ราบ หรือควรเป็นพื้นที่ที่สามารถประกอบอาชีพได้ดีไม่ว่าภูมิประเทศแบบใด มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกอึดอัดไม่พอใจหรือรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ในกรณีได้อพยพลงมาอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน ดังกล่าวในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าภูมิประเทศนี้เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาควรอยู่ในพื้นที่ราบ มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจโดยเห็นว่าการที่ได้อพยพลงมาอยู่ ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบันมีความรู้สึกสะดวกสบายดีแต่เป็นจำนวนที่น้อยกว่าดังกล่าวข้างต้นทั้งนี้เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 48.22 มากกว่าค่าไค สแควร์จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 26.296 ในระดับความเชื่อมั่น หรือระดับนัยสำคัญทางสถิตินี้ 0.05 (95%) อันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่" ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลที่ได้แสดงไว้ข้างต้น แสดงให้ทราบว่าราษฎรชาวเขาส่วนใหญ่เห็นว่าการอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ที่ราบทำให้มีปัญหาด้านการประกอบอาชีพ คือพื้นที่ดินทำกินขาดความอุดมสมบูรณ์ไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของคน ส่วนใหญ่จึงมีความรู้สึกไม่พึงพอใจที่ได้อพยพลงมาเนื่องจากเหตุผลดังกล่าว และความเป็นเหตุเป็นผลดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงดังที่ได้แสดงไว้ในตารางนี้อีก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 40

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นต่อสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐาน ของชาวเขากับความรู้สึกที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน

ความรู้สึกในการอพยพมาอยู่ในพื้นที่ราบปัจจุบัน	ภูมิอากาศแบบหนาวเย็นบนเขาสูงภาคเหนือ	ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชั้นที่ราบภาคเหนือ	ภูมิอากาศแบบร้อนชื้นที่ราบลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก	ภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้งที่ราบสูงภาคอีสาน	ภูมิอากาศแบบร้อนชื้นมรสุมที่ราบลุ่มภาคใต้	ภูมิอากาศในทุกภาคที่ประกอบอาชีพได้ดีที่สุด	รวม
รู้สึกสะดวกสบายดีและพอใจ	20	21	3	–	–	12	46
รู้สึกไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนอพยพ	1	1	–	–	–	1	3
รู้สึกอึดอัดไม่พอใจ	–	2	–	–	–	3	5
รู้สึกเฉย ๆ	2	5	–	–	–	4	11
รู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	12	37	7	–	–	52	108
รู้สึกพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่	–	–	–	–	–	–	–
รวม	25	66	10	–	–	72	173 100%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ค่าไค สแควร์ (Chi Square) ที่คำนวณได้ = 10.69

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 12.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 21.026

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (∝) = 0.05

จากตารางที่ 40 แสดงให้ทราบว่าสภาพภูมิอากาศแบบต่าง ๆ คือ ภูมิอากาศแบบบนหนาวเย็นบนเขาสูงภาคเหนือ ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นที่ราบภาคเหนือ ภูมิอากาศแบบร้อนชื้นที่ราบลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออกและภูมิอากาศ แบบทุกภาคของประเทศไทยที่สามารถประกอบอาชีพได้ดีที่สุด มีแนวโน้มที่จะไม่มีอิทธิพล หรือไม่มีความสัมพันธ์อย่างแท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความรู้สึกในที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน คือ ความรู้สึกว่ามีความสะดวกสบายดี ความรู้สึกว่าไม่สะดวกสบายเหมือนอยู่บนเขาก่อนการอพยพลงมา ความรู้สึกอึดอัดไม่พอใจที่ได้อพยพลงมา ความรู้สึกเฉย ๆ และความรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.69 น้อยกว่าค่า ไค สแควร์ ที่ได้จากตารางซึ่งเท่ากับ 21.026 ในระดับความเชื่อมั่นหรือ ระดับนัยสำคัญทางสถิตินี้ 0.05 (95%) อันเป็นความเห็นที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจหรือไม่พอใจ ของชาว เขาในถิ่นที่อยู่ใหม่" ทั้งเนื่องจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถที่พอจะสรุปได้ว่าปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศไม่เป็นอุปสรรค หรือไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่และน่าจะหมายถึงว่าปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่มีอิทธิพลต่อความคิดที่จะตั้งถิ่นฐาน หรือย้ายถิ่นฐานของชาวเขาแต่การตั้งถิ่นฐานหรือการย้ายถิ่นฐานของชาวเขาหรือความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่ น่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นซึ่งจากผลการวิเคราะห์ตั้งแต่ตารางที่ 32 เป็นต้นมายืนยันว่าปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเป็น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่ดังนั้นจึงเป็นสิ่งยืนยันอีกทาง หนึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่คือปัจจัยด้านการประกอบอาชีพมิใช่ปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศแต่อย่างใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 41

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะด้านรายได้ของครอบครัว เทียบระหว่างที่เดิมบนเขาและที่อยู่ปัจจุบันกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	เหตุผล					
	มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	มีรายได้ลดลง	มีรายได้เท่าเดิม	มีรายได้มากขึ้นแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	มีรายได้เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	รวม
คิดจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	5	13	2	13	35	68
ไม่คิดจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	13	34	13	17	28	105
รวม	18	47	15	30	63	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi Square) ที่คำนวณได้ = 15.03
อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 4.00
ค่าไค สแควร์จากตาราง = 9.488
ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 38 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครอบครัวในปัจจุบันเปรียบเทียบกับเมื่ออยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาก่อน การอพยพโยกย้ายมาอยู่ในหมู่บ้านปัจจุบัน คือ ความเห็นที่ว่าปัจจุบันมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มีรายได้ลดลง ปัจจุบันมี รายได้เท่าเดิมเหมือนเมื่ออยู่บนเขาก่อนการอพยพ ปัจจุบันมีรายได้เพิ่มมากขึ้นแต่มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น และปัจจุบันมีรายได้เท่าเดิมเหมือนเมื่ออยู่บนเขาก่อนการอพยพแต่มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพล หรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายออกไปอยู่ในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครอบครัวในหมู่บ้านปัจจุบันมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะไม่คิดอพยพโยกย้ายออกไปอยู่ในพื้นที่อื่น ดังกล่าวในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าปัจจุบันมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น แต่มีรายได้เท่าเดิม หรือปัจจุบันมีรายได้ลดลงเทียบกันเมื่ออยู่บนเขาก่อนการอพยพ มีแนวโน้มที่จะคิดอพยพโยกย้ายออกไปอยู่ในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ15.03 มากกว่าค่า ไค สแควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 9.488 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) อันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐาน ที่ว่า "ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ (ในตารางนี้คือฐานะทางเศรษฐกิจด้านรายได้) เป็นปัจจัย หลักที่มีความสัมพันธ์ต่อความพอใจของชาวเขาในถิ่นที่อยู่ใหม่"

(3) ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 3

สมมุติฐานที่ 3 "การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบ มีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะ เคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน"

ประเด็นในการวิเคราะห์

ก. การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานหรือไม่อย่างไร

ข. ข้อมูลด้านความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยข้อมูลด้านการสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมปรับปรุงบ้านให้มีความคงทนถาวร ข้อมูลด้านการผสมกลมกลืนระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบและข้อมูลด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวด้านรายได้มีความสัมพันธ์กันกับความคิดที่จะอพยพออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ขึ้นในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เดิมในปัจจุบันและความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นอีก ในระยะยาวหาก สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน หรือไม่เอย่างไร

ตัวแปรที่ใช้ในการพิสูจน์สมมุติฐาน

ตัวแปรอิสระ การสร้างบ้านพักอาศัยเป็นหลักฐานมั่นคงในพื้นที่ราบ การผสมกลมกลืนระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวด้านรายได้

ตัวแปรตาม ได้แก่ความคิดที่จะอพยพโยกย้ายถิ่นที่อยู่และความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ในปัจจุบันและอนาคต

ทั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะฐานะทางเศรษฐกิจ คนมีรายได้ของครอบครัวการผสมกลมกลืนระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ และความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยน่าจะเป็นปัจจัยที่ชี้ให้ทราบ หรือคาดคะเนได้ถึงทิศทางการเคลื่อนไหวทางประชากรของชาวเขาเพื่อไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานได้

การพิสูจน์สมมุติฐานที่สามปรากฏผลดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 42

แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดที่จะอพยพโยกย้าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- คิดจะอพยพโยกย้าย หากมีพื้นที่ทำกินที่ดีกว่า	68	39.31
- คิดจะไม่อพยพโยกย้าย ออกไปอยู่ที่อื่นอีก	105	60.69
รวม	173	100.00

ตารางที่ 42 แสดงให้ทราบถึงความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น หากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันของชาวเขาเผ่าม้ง ทั้งนี้เนื่องจากการพิสูจน์สมมุติฐานได้กำหนดให้ความคิดที่จะอพยพโยกย้ายถิ่นที่อยู่ของชาวเขา เป็นตัวแปรตามตัวหนึ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่ามีชาวเขาเผ่าม้งจำนวนเท่าใดหรือไม่ที่จะมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นจากตารางที่ 42 แสดงว่ามีชาวเขาเผ่าม้งบางส่วน ซึ่งคิดเป็นจำนวน 39.31% ของทั้งหมดยังคงมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน ในพื้นที่อื่นที่มีพื้นที่ทำกินที่ดีกว่าหากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน ซึ่งก็หมายถึงว่า ราษฎรชาวเขากลุ่มนี้เริ่มไม่มีความพึงพอใจในสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในหมู่บ้านปัจจุบันของตน หากมีพื้นที่ทำกินที่ดีกว่า ในพื้นที่อื่นก็มีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในถิ่นที่อื่นอีกอันเป็นข้อมูลเบื้องต้น ที่มีแนวโน้มจะสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่ราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 43

แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการตั้งถิ่นฐานในระยะยาวของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- คิดจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด	22	12.72
- คิดจะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่	59	34.11
- ไม่อพยพโยกย้ายแต่จะปรับปรุงบำรุงดิน และปลูกพืชหมุนเวียน	50	28.90
- ไม่อพยพโยกย้ายแต่จะปรับเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ	39	22.54
- คิดจะขายที่ดินปัจจุบันแล้วอพยพไปหาที่ทำกินใหม่	-	-
- คิดจะให้บุตรหลานอพยพไปรับจ้างในเมือง	3	1.73
รวม	173	100.00

ตารางที่ 43 แสดงให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการอพยพโยกย้ายและการตั้งถิ่นฐานในระยะยาว(อย่างน้อย 10 ปี ข้างหน้า) หากมีประชากรในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น และพื้นที่ทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ไม่เพียงพอสำหรับการทำกินเลี้ยงดูครอบครัวเนื่องจากต้องการที่จะทำการพิสูจน์สมมุติฐานเกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของชาวเขาในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบดังกล่าว จากตารางที่ 43 ไม่ปรากฏข้อมูลความคิดที่จะขายที่ดินปัจจุบันแล้วอพยพไปหาพื้นที่ทำกินใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน(อย่างน้อย 10 ปีข้างหน้า) หากประชากรในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น และพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ และแสดงว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ ไม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คิดที่จะอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน และหาพื้น ที่ทำกินใหม่ โดยมีความคิดเห็นว่าจะไม่อพยพโยกย้าย แต่จะปรับปรุงบำรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียนในพื้นที่ที่ทำกินปัจจุบัน คิดเป็นจำนวน 28.90% ของทั้งหมดและจะไม่อพยพโยกย้ายแต่จะปรับเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ คิดเป็นจำนวน 22.54% ของทั้งหมดรวมเป็นความคิดเห็นของราษฎรกลุ่มที่คิดจะไม่อพยพโยกย้าย คิดเป็นจำนวน 51.44% ของทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งบางส่วนอีกจำนวนถึง 12.72% ของทั้งหมดมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาพื้นที่ทำกินใหม่โดยยกครอบครัวไปทั้งหมด และยังคงมีราษฎรชาวเขาอีกจำนวน 34.11% ของทั้งหมด มีแนวความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานอันเป็นข้อมูลที่สนับสนุนและมีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 44

แสดงถึงจำนวนครั้งในการซ่อมแซมปรับปรุงบ้านหรือสร้างบ้านหลังใหม่ในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

จำนวนครั้งในการซ่อมแซมปรับปรุงหรือสร้างบ้านใหม่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- สร้างใหม่อีก 1 ครั้ง	91	52.60
- สร้างใหม่อีก 2 ครั้ง	48	27.75
- ซ่อมแซมปรับปรุง 1 ครั้ง	10	5.78
- ซ่อมแซมปรับปรุง 2 ครั้ง	11	6.36
- ไม่เคยสร้างใหม่และไม่เคยซ่อมแซมปรับปรุงเลย	13	7.51
รวม	173	100.00

ตารางที่ 44 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลจำนวนครั้งในการซ่อมแซมบ้านปรับปรุงหรือสร้างบ้านหลังใหม่ ในหมู่บ้านปัจจุบันหลังจากได้สร้างในครั้งแรก เมื่อครั้งอพยพมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบันแล้วระหว่าง พ.ศ. 2525-2527 ทั้งนี้เนื่องจากการพิสูจน์สมมุติฐานเกี่ยวข้องกับการตั้งถิ่นฐาน และการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของชาวเขาการสร้างบ้านหรือซ่อมแซมบ้านให้มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการตั้งถิ่นฐานอย่างหนึ่งการที่จะพิสูจน์สมมุติฐานดังกล่าวจึงสมควรที่จะทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างและซ่อมแซมบ้านพักอาศัยและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ต่อไป

จากตารางที่ 44 แสดงว่าชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่ได้สร้างบ้านใหม่อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง หลังจากได้ก่อสร้างครั้งแรกเมื่อได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เมื่อปี พ.ศ. 2526-2527 คือ ได้สร้างใหม่อีก 1 ครั้ง จำนวน 52.60% ของทั้งหมด และได้สร้างใหม่อีก 2 ครั้ง จำนวน 27.75% ของทั้งหมด รวมกลุ่มที่ได้สร้างบ้านใหม่อย่างน้อย 1 ครั้ง คิดเป็นจำนวน 80.35% ของทั้งหมด แต่มีข้อมูลที่น่าสนใจคือ มีราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง คิดเป็นจำนวน 7.51% ของทั้งหมด ไม่เคยสร้างบ้านใหม่และไม่เคยซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเลยและมีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งอีก 5.78% ของทั้งหมด ที่เคยซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเพียงครั้งเดียวเมื่อรวมราษฎรชาวเขาเผ่าม้งในกลุ่มนี้ คิดเป็นจำนวนรวม 13.29% ของทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกันกับจำนวนราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ โดยอพยพครอบครัวออกไปทั้งหมด หากประชากรในครอบครัวเพิ่มจำนวนมากขึ้น และพื้นที่ดินทำกินไม่เพียงพอในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 43

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 45

แสดงถึงความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่ หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบัน ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- จะสร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	130	75.15
- จะไม่สร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	2	1.16
- จะซ่อมแซมปรับปรุงบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	29	16.76
- จะไม่ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	8	4.62
- จะซ่อมแซมและสร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	4	2.31
รวม	173	100.00

ตารางที่ 45 แสดงให้ทราบถึงความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านหากชำรุดทรุดโทรมในหมู่บ้านปัจจุบันทั้งนี้ เนื่องจากในการพิสูจน์สมมุติฐานในการศึกษาวิจัยครั้งที่ได้กำหนดให้การสร้างบ้านพักอาศัยเป็นหลักฐานมั่นคง ในพื้นที่ราบเป็นตัวแปรอิสระตัวแปรหนึ่ง ดังนั้นความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือจะซ่อมแซมบ้านใหม่ให้เป็นหลักฐานมั่นคงหรือไม่อย่างไร จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่จะส่อแสดงนัยหรือแนวโน้มว่าจะมีการตั้งถิ่นฐานถาวรในหมู่บ้านปัจจุบันหรือไม่อย่างไรและมีความสัมพันธ์กับปัจจัยหรือข้อมูลด้านอื่น ๆ หรือไม่อย่างไร เพื่อทำการพิสูจน์สมมุติฐานดังกล่าว

จากตารางที่ 45 แสดงว่าราษฎรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่จำนวนรวมประมาณ 94.22% ของทั้งหมด (75.15% + 16.76% + 2.31%) มีความเห็นว่าจะสร้างและซ่อมแซมปรับปรุงบ้านในหมู่บ้านปัจจุบันใหม่หากชำรุดทรุดโทรม ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางในการตั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านปัจจุบันอย่างถาวรต่อไป แต่ยังมีราษฎรชาวเขาเผ่าม้งอีกส่วนหนึ่งจำนวนรวมประมาณ 5.78% ของทั้งหมด (1.16% + 4.62%) มีความคิดที่จะไม่สร้างและซ่อมแซมปรับปรุงบ้านใหม่ หากชำรุดทรุดโทรม ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับจำนวนราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่ไม่เคยสร้างบ้านใหม่และไม่เคยซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเลยนับตั้งแต่ได้ก่อสร้างครั้งแรก เมื่ออพยพโยกย้ายลงมาตั้งบ้านเรือนในหมู่บ้านปัจจุบัน ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 44

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 46

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยในหมู่บ้านปัจจุบัน ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 1 ปี	21	12.14
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 2 ปี	114	65.90
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 3 - 4 ปี	14	8.09
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 5 - 6 ปี	8	4.62
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 10 - 20 ปี	13	7.52
- พักอาศัยอยู่ได้อีกประมาณ 20 - 30 ปี	3	1.73
รวม	173	100.00

ตารางที่ 46 แสดงให้ทราบถึงข้อมูลด้านความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัย ทั้งนี้เนื่องจากในการพิสูจน์สมมุติฐานในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้การสร้างบ้านพักอาศัยเป็นหลักฐานมั่นคงในพื้นที่ราบเป็นตัวแปรอิสระ ตัวแปรหนึ่งดังกล่าวมาแล้วข้อมูลเกี่ยวกับความคงทนของบ้านพักอาศัย จึงเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญอีกข้อมูลหนึ่ง ในการที่จะศึกษาวิเคราะห์ถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับการอพยพหรือความคิดที่จะอพยพย้ายถิ่นที่อยู่ของชาวเขา

จากตารางที่ 46 นี้แสดงว่าความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยส่วนใหญ่รวมทั้งหมดประมาณ 86.13% ของทั้งหมด (12.14% + 65.90% + 8.09%) สามารถอาศัยอยู่ได้อีกไม่เกิน 5 ปี ซึ่งเป็นจำนวนความคงทนถาวรของบ้านที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตามหลักความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)และมีเพียงจำนวน 13.87% ของทั้งหมดที่บ้านพักอาศัยมีความคงทนถาวรสามารถอยู่ได้อีก 5-30 ปี ซึ่งจากการที่ราษฎรชาวเขาส่วนใหญ่มีบ้านพักอาศัยที่ไม่ ความคงทนถาวรเกินกว่า 5 ปี เป็นจำนวนมากนี้น่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นปัจจัยเสริมให้การเคลื่อนไหวทางประชากร เพื่อย้ายถิ่นฐานใหม่เป็นไปได้โดยง่าย และเมื่อพิจารณาข้อมูลด้านความคิดที่จะอพยพโยกย้ายถิ่นที่อยู่กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการตั้งถิ่นฐานในระยะยาวของชาวเขา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 42 และตารางที่ 43 แล้วจะเห็นว่าการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเพื่อไปหาที่ทำกินที่ดีกว่าแห่งใหม่ หรือที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ของชาวเขาบางส่วนน่าจะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้มาก

นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้ปัจจัยด้านการผสมกลมกลืน (Assimilation) กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบเป็นตัวแปรอิสระอีกตัวแปรหนึ่งในการพิสูจน์สมมุติฐานที่ว่า "การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งนี้อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน" ดังนั้นจึงต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับการผสมกลมกลืนกัน ระหว่างชาวเขากับชาวเขากับพื้นราบและความเกี่ยวพันธ์กันระหว่างปัจจัยด้านการผสมกลมกลืนกับปัจจัยด้านการอพยพ และความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ ดังที่จะได้แสดงไว้ในตารางต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 47

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อสัมพันธ์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
- ขนบธรรมเนียมประเพณีทัศนคติความเชื่อแตกต่างกัน	130	75.14
- สื่อภาษาพูดกันไม่ค่อยเข้าใจ	25	14.45
- ลักษณะนิสัยแตกต่างกัน	5	2.89
- การแต่งกายแตกต่างกัน	1	0.58
- ชาวพื้นราบชอบเอาเปรียบชาวเขา	11	6.36
- ชาวเขาชอบเอาเปรียบชาวพื้นราบ	-	-
- ชาวเขาไม่ค่อยยอมรับและมักดูหมิ่นเหยียดหยามชาวพื้นราบ	-	-
- ชาวพื้นราบไม่ค่อยยอมรับและมักดูหมิ่นเหยียดหยามชาวเขา	1	0.58
รวม	173	100.00

ตารางที่ 47 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ ปรากฏว่า ไม่ปรากฏข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับชาวเขาชอบเอารัดเอาเปรียบชาวพื้นราบ และชาวเขาไม่ยอมรับและมักดูหมิ่นเหยียดหยามชาวพื้นราบแต่อย่างใด แต่แสดงว่าปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญที่สุด ในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ คือ ความแตกต่างกันด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติและความเชื่อ ซึ่งเป็นจำนวนถึง 75.14% ของทั้งหมด ปัญหาและอุปสรรครองลงไปคือ การสื่อภาษากันไม่ค่อยเข้าใจ มีจำนวน 14.45% ของทั้งหมด ดังนั้นการที่รัฐบาลจะมีนโยบายผสมกมล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลืนระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ นโยบายดังกล่าวจะไม่ประสพผลสำเร็จได้ดีเท่าที่ควร หากไม่แก้ไข เรื่องความแตกต่างดังกล่าวแล้วการมีความรู้สึกเหยียบหยาม ซึ่งกันและกันระหว่างและกลุ่มชน โดยเฉพาะความรู้สึกที่มีต่อชาวเขา ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่าการที่จะแก้ปัญหาความแตกต่างกันในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ และแก้ไขปัญหาความรู้สึกถูกดูหมิ่นเหยียดหยามของชาวเขาได้นั้นต้องใช้วิธีการอบรมกล่อมเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นวิธีการที่สำคัญทั้งต่อชาวเขา และชาวพื้นราบและวิธีการดังกล่าวเห็นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การอบรมกล่อมเกลาทางสังคมดังกล่าวประสพผลสำเร็จแต่ทั้งนี้ต้องใช้เวลาที่ต่อเนื่องยาวนานพอสมควรแบบค่อยเป็นค่อยไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 48

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เห็นว่าติดต่อสื่อสัมพันธ์กันได้ดี แต่คบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	47	27.17
- เห็นว่าติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดี และคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	94	54.33
- เห็นว่าติดต่อสื่อสัมพันธ์กันได้ดี และคบค้าสมาคมกันได้ดี	25	14.45
- เห็นว่าไม่ติดต่อสื่อสัมพันธ์ และไม่คบค้าสมาคมกันเลย	5	2.89
- เห็นว่าติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย	2	1.16
รวม	173	100.00

ตารางที่ 48 แสดงให้ทราบถึงความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบว่ามีการติดต่อสื่อสัมพันธ์ และคบค้าสมาคมกันได้ดีหรือไม่ อย่างไรปรากฏว่า ชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่มีจำนวน 54.33 % ของทั้งหมด มีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ ติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดีด้วย และมีจำนวนชาวเขารวมกันทั้งหมดถึง 85.55 % ของทั้งหมดที่มีความเห็นว่า การติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบไม่ค่อยดี ไม่ดีเลยและไม่คบค้าสมาคม หรือติดต่อสื่อสัมพันธ์กันเลย มีเพียงจำนวน 14.45 % ของทั้งหมดเท่านั้นที่เห็นว่ามีการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี ซึ่งทั้งนี้น่าที่จะมาจากสาเหตุความแตกต่างกันในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อและความรู้สึกถูกเอารัดเอาเปรียบ,ถูกดูหมิ่นเหยียบหยามของชาวเขา ดังกล่าวมาแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 49

แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับให้มีการแต่งงานกันระหว่างชาวเขาในหมู่บ้านกับชาวพื้นราบในหมู่บ้านใกล้เคียงของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ความเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เห็นด้วย	57	32.95
ไม่เห็นด้วย	108	62.43
ไม่มีความเห็น	8	4.62
รวม	173	100.00

ตารางที่ 49 แสดงให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการผสมกลมกลืน(Assimilation) ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบในกรณีที่เกี่ยวกับการแต่งงานระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบในหมู่บ้านใกล้เคียง ปรากฏว่าชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่มีจำนวนถึง 62.43% ของทั้งหมดไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการแต่งงานกันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ ซึ่งนับว่าจะเป็นปัญหาด้านการผสมกลมกลืน (Assimilation) ทางสังคมวัฒนธรรมทางหนึ่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 50

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยในหมู่บ้านปัจจุบัน กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความเห็น	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 2 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 3-4 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 5-6 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 10-20ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 1 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 20-30ปี	รวม
คิดจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	46	9	3	2	8	-	68
คิดจะไม่ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	68	5	5	11	13	3	105
รวม	114	14	8	13	21	3	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 8.73

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 5.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 11.070

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 50 แสดงให้ทราบว่าความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยมีแนวโน้มที่จะไม่มีอิทธิพล หรือไม่มีความสัมพันธ์อย่างแท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันของชาวเขาเผ่าม้ง ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค สแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 8.73 น้อยกว่า ค่าไค สแควร์ที่ได้จากตารางซึ่งเท่ากับ 11.070 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) ซึ่งหมายถึงว่าไม่ว่าบ้านพักอาศัยจะมีความคงทนถาวรกี่ปีก็ไม่เกี่ยวข้องกับความคิดที่จะอพยพไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นหรือความคิดที่จะไม่อพยพไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น แต่อย่างใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 51

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบันกับความคิดที่จะอพยพไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จะสร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่สร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมปรับปรุงหากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่ซ่อมแซมหากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมและสร้างใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	รวม
คิดจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	64	-	3	1	-	68
คิดจะไม่ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	66	2	26	7	4	105
รวม	130	2	29	8	4	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 21.78
อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 4.00
ค่าไค สแควร์จากตาราง = 9.488
ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 51 แสดงให้ทราบว่าความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบันคือ จะสร้างบ้านใหม่หรือไม่สร้างบ้านใหม่หากบ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันชำรุดจะซ่อมแซมปรับปรุงหรือไม่ซ่อมแซมปรับปรุง หากบ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันชำรุดและจะสร้าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บ้านใหม่และซ่อมแซมบ้าน หากบ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันชำรุดมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่ อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าคิดจะสร้างบ้านใหม่ และจะซ่อมแซมปรับปรุงบ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันหากชำรุดทรุดโทรม มีแนวโน้มที่จะมีความคิดจะ ไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าจะไม่สร้างบ้านใหม่ และจะ ไม่ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบัน หากชำรุดทรุดโทรมมีแนวโน้มที่จะมีความคิดจะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ทั้งนี้ เนื่องจากค่าไค สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ 21.78 มากกว่าค่า ไค สแควร์ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 9.488 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) จากข้อมูลในตารางที่ 45 แสดงให้ทราบว่ามีราษฎรชาวเขาบางส่วนประมาณ 5.78% ของทั้งหมดมีความคิดที่จะ ไม่สร้างบ้านใหม่และปรับปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรมและจากข้อมูลในตารางที่ 46 แสดงให้ทราบว่าบ้านพักอาศัยของราษฎรชาวเขาส่วนใหญ่ 86.13% ของทั้งหมดอยู่อาศัยได้อีกไม่เกิน 5 ปีและจากข้อมูลในตารางที่ 42 แสดงให้ทราบว่ามีจำนวนราษฎรชาวเขาประมาณ 39.31% ของทั้งหมดมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นหากสภาพชีวิต และความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน และจากข้อมูลในตารางที่ 51 ที่แสดงให้ทราบว่าความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านมีความสัมพันธ์โดยตรงกันกับความคิดที่จะอพยพออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นหากสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันดังนั้นจำนวนราษฎรชาวเขาประมาณ 5.78% ของทั้งหมด ดังกล่าวจึงที่จะเป็นกลุ่มของราษฎรที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายถิ่นฐานโดยน่าจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกันกับจำนวนราษฎรประมาณ 39.31% ของทั้งหมดในตารางที่ 42 ที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายถิ่นฐานดังกล่าว ดังนั้นผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 51 นี้จึงสามารถที่จะสรุปได้ว่า มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า"การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบมีแนวโน้ม ที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 52

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขา กับชาวพื้นราบ กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น หากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความเห็น	ติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีแต่คบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี	ไม่ติดต่อสัมพันธ์และไม่คบค้าสมาคมกันเลย	ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย	รวม
คิดจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	12	50	4	2	-	68
คิดจะไม่ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น	35	44	21	3	2	105
รวม	47	94	25	5	2	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 18.33

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 4.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 9.488

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 52 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ คือ ความเห็นที่ว่าสามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดี แต่คบค้า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สมาคมกันไม่ค่อยดี ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี สมารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดีไม่สามารถติดต่อสัมพันธ์กัน และไม่ค่อยคบค้าสมาคมกันเลยและติดต่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพล หรือมีความสัมพันธ์อย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบสามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดี และคบค้าสมาคมกันได้ดี มีแนวโน้มที่จะมีความคิดจะ ไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่น ในขณะที่ผู้ที่มีความคิดเห็นว่า การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดี หรือไม่ดี และคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี หรือไม่ดี มีแนวโน้มที่จะมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ทั้งนี้ เนื่องจากค่าไค สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ 18.33 มากกว่าค่าไค สแควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 9.488 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%)

จากข้อมูลในตารางที่ 48 แสดงให้ทราบว่ามีเพียงราษฎรชาวเขาจำนวนประมาณ 14.45% ของทั้งหมดเท่านั้นที่เห็นว่าการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบมีการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันได้ดี และคบค้าสมาคมกันได้ดีราษฎรชาวเขาอีกจำนวนประมาณ 85.55% ของทั้งหมดที่มีความเห็นว่ามีการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดี ไม่ดีเลย และไม่คบค้าสมาคมหรือติดต่อสัมพันธ์กันเลย ซึ่งในจำนวนนี้มีราษฎรชาวเขาประมาณ 4.05% ของทั้งหมด เห็นว่าไม่ติดต่อสัมพันธ์ไม่คบค้าสมาคมกันเลย และติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย จากตาราง ที่ 52 นี้ แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบมีความสัมพันธ์กัน โดยตรงกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโดยย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน ดังนั้นจำนวนราษฎรชาวประมาณอย่างน้อย 4.05% ของทั้งหมดนี้จึงน่าจะเป็นกลุ่มราษฎรที่มีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น อันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 53

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะด้านรายได้ของครอบครัว เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการอพยพลงมา กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นอีก ในระยะยาว หากฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความเห็น	มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	มีรายได้ลดลง	มีรายได้เท่าเดิม	มีรายได้มากขึ้นแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	มีรายได้เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	รวม
คิดจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด	1	8	2	1	10	22
คิดจะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่	8	22	4	4	21	59
ไม่อพยพโยกย้าย แต่จะปรับปรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน	7	11	6	10	16	50
ไม่อพยพโยกย้าย แต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ	2	3	3	15	16	39
ขายที่ดินปัจจุบันแล้วอพยพไปหาที่ทำกินใหม่	–	–	–	–	–	–

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความเห็น	มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	มีรายได้ลดลง	มีรายได้เท่าเดิม	มีรายได้มากขึ้นแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	มีรายได้เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายมากขึ้น	รวม
จะให้บุตรหลานอพยพไปรับจ้างในเมือง	-	3	-	-	-	3
รวม	18	47	15	30	63	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 37.77

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 16.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 26.296

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 53 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวด้านรายได้เปรียบเทียบระหว่าง ขณะที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านเดิมบนเขาก่อนการอพยพโยกย้ายลงมากับหมู่บ้านในพื้นที่ราบปัจจุบัน คือ ความเห็นที่ว่าการที่ได้อพยพโยกย้ายมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น หรือมีรายได้เท่าเดิม หรือมีรายได้ลดลง มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์อย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว ข้างหน้าหากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของราษฎรยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน คือ ความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด ความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ ความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพออกไปรับจ้างในเมือง ความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้าย แต่จะปรับปรุงบำรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน และความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้าย แต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ โดยที่ผู้ที่มีความ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เห็นว่าการที่ได้อพยพโยกย้าย ลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีความคิด จะไม่อพยพโยกย้ายไปหาพื้นที่ทำกินแห่งใหม่แต่ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าการที่ได้อพยพโยกย้ายลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบันมีรายได้ลดลงหรือมีรายได้เท่าเดิม แต่มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีแนวความคิดที่จะอพยพโยกย้าย หรือให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาพื้นที่ทำกินแห่งใหม่ หรืออพยพโยกย้ายไปหางานทำในพื้นที่อื่น ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 37.77 มากกว่าค่าไค สแควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 26.296 ในระดับความเชื่อมั่น หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%)

จากตารางที่ 15 แสดงให้ทราบว่าการอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบ ทำให้มีรายสุทธิลดลงทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้ลดลง, มีรายได้เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายมากขึ้น และมีรายได้เท่าเดิม (แต่มีรายจ่ายสูงขึ้น) มีจำนวนประมาณ 72.24% ของทั้งหมดมีเพียงราษฎรชาวเขาจำนวนประมาณ 10.40% ของทั้งหมดเท่านั้นที่เห็นว่ามีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากข้อมูลในตารางที่ 53 นี้ แสดงว่าฐานะของครอบครัวด้านรายได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไป ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานหากฐานะทางเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันดังนั้น หากพิจารณาเฉพาะด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวด้านรายได้แล้ว จำนวนราษฎรชาวเขาประมาณ 72.24% ของทั้งหมดที่มีแนวโน้มจะมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่นในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานหากฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันซึ่งจำนวนราษฎรชาวเขากลุ่มนี้น่าจะเกี่ยวพันธ์กันกับจำนวนราษฎรชาวเขา ประมาณ 12.72% ของทั้งหมด ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 43 ที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายออกไปหาที่ทำกินและตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่นในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานอันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 54

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัย กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว หากสภาพที่ฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความคิด	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 2 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 3-4 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 5-6 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 10-20ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 1 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 20-30ปี	รวม
คิดจะอพยพโยกย้ายไปหา ที่ทำกินใหม่ทั้งหมด	10	3	2	2	5	-	22
คิดจะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่	39	5	2	3	7	3	59
ไม่อพยพโยกย้าย แต่ปรับปรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน	32	5	4	7	2	-	50
ไม่อพยพโยกย้ายแต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ	30	1	-	1	7	-	39
ขายที่ดินปัจจุบันแล้วอพยพไปหาที่ทำกินใหม่	-	-	-	-	-	-	-

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความคิด	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 2 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 3-4 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 5-6 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 10-20ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 1 ปี	อยู่อาศัยได้อีกประมาณ 20-30ปี	รวม
จะให้บุตรหลานอพยพไปรับจ้างในเมือง	3	-	-	-	-	-	3
รวม	114	14	8	13	21	3	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 26.28

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 20.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 31.40

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 54 แสดงให้ทราบว่าความคงทนถาวรของบ้านพักอยู่อาศัย มีแนวโน้มที่จะไม่มีอิทธิพลหรือไม่มีความสัมพันธ์อย่างแท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว หากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากค่าไค สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 26.28 ซึ่งน้อยกว่าค่าไค สแควร์ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 31.40 ในระดับความเชื่อมั่น หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%) ซึ่งหมายถึงว่าไม่ว่าบ้านพักอาศัยจะมีความคงทนถาวรหรือไม่ก็ไม่เกี่ยวข้องกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นแต่อย่างไรเช่นเดียวกับตารางที่ 50

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 55

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซม ปรับปรุงบ้านในหมู่บ้านปัจจุบัน กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว หากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความคิด	จะสร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่สร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมปรับปรุงหากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่ซ่อมแซมหากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมและสร้างใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	รวม
คิดจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด	18	–	3	1	–	22
คิดจะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่	29	2	18	7	3	59
ไม่อพยพโยกย้ายแต่จะปรับปรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน	46	–	3	–	1	50
ไม่อพยพโยกย้ายแต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ	35	–	4	–	–	39
ขายที่ดินปัจจุบันแล้วอพยพไปหาที่ทำกินใหม่	–	–	–	–	–	–

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความคิด	จะสร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่สร้างบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมปรับปรุงหากชำรุดทรุดโทรม	จะไม่ซ่อมแซมหากชำรุดทรุดโทรม	จะซ่อมแซมและสร้างใหม่หากชำรุดทรุดโทรม	รวม
จะให้บุตรหลานอพยพไปรับจ้างในเมือง	2	-	1	-	-	3
รวม	130	2	29	8	4	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 39.28

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 16.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 26.296

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 55 แสดงให้ทราบว่าความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่ หรือซ่อมแซมปรับปรุงบ้าน หากชำรุดทรุดโทรม หรือความคิดที่จะไม่สร้างบ้านใหม่ หรือไม่ซ่อมปรับปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรม หรือความคิดที่จะไม่สร้างบ้านใหม่หรือจะไม่ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรมมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์อย่างแท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว หากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน คือ ความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด ความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปหาที่ทำกินใหม่ ความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปรับจ้างในเมือง และความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้ายแต่จะปรับปรุงบำรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน ความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้ายแต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ โดยที่ผู้ที่มีความเห็นว่าจะสร้างบ้านใหม่ หรือจะซ่อมแซมปรับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรม หรือจะสร้างบ้านใหม่ และจะซ่อมแซมบ้านใหม่หากชำรุดทรุดโทรม มีแนวโน้มที่จะคิดไม่อพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐาน หรือหาที่ทำกินใหม่ในพื้นที่อื่น แต่ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่า จะไม่สร้างบ้านใหม่หรือจะไม่ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรม มีแนวโน้มที่จะคิดอพยพโยกย้ายหรือให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานหรือหาที่ทำกินใหม่ในพื้นที่อื่น ทั้งนี้เนื่องจากค่าไค สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ 39.28 มากกว่าค่าไค สแควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 26.296 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%)

จากข้อมูลในตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่าในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานมีจำนวนราษฎรชาวเขาประมาณ 12.72% ของทั้งหมดมีความคิดจะอพยพโยกย้ายออกไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมดและมีจำนวนประมาณ 34.11% ของทั้งหมดมีความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปหาที่ทำกินใหม่และจากข้อมูลในตาราง 45 แสดงให้ทราบว่ามีราษฎรชาวเขาบางส่วนจำนวนประมาณ 5.78% ของทั้งหมดที่มีความคิดจะไม่สร้างบ้านใหม่และปรับปรุงบ้านหากชำรุดทรุดโทรมและจากข้อมูลในตารางที่ 55 นี้ แสดงว่าความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่ และซ่อมแซมบ้านหากชำรุดทรุดโทรมกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานทำกิน ในพื้นที่อื่นในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานหากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กันโดยตรง ดังนั้นจำนวนราษฎรชาวเขาบางส่วนประมาณ 12.72% ของทั้งหมดที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายถิ่นฐานะในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน จึงน่าจะมีความเกี่ยวพันธ์กับราษฎรชาวเขาบางส่วนจำนวนประมาณ 5.78% ของทั้งหมดที่มีความคิดจะไม่สร้างบ้านใหม่และไม่ซ่อมแซมบ้านหากชำรุดทรุดโทรมซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับราษฎรชาวเขาในตารางที่ 51 ที่น่าจะเป็นกลุ่มที่มีความคิดจะอพยพโยกย้ายถิ่นฐานอันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 56

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว หากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน

ความคิด	ติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีแต่คบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี	ไม่ติดต่อสัมพันธ์และไม่คบค้าสมาคมกันเลย	ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย	รวม
คิดจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด	5	14	3	-	-	22
คิดจะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่	12	31	13	1	2	59
ไม่อพยพโยกย้าย แต่จะปรับปรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน	16	23	7	4	-	50
ไม่อพยพโยกย้าย แต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ	11	26	2	-	-	39

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ความคิด	ติดต่อสัม-พันธ์กันได้ดีแต่คบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัม-พันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี	ติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี	ไม่ติดต่อสัมพันธ์และไม่คบค้าสมาคมกันเลย	ติดต่อสัม-พันธ์กันไม่ดีเลย	รวม
ขายที่ดินปัจจุบัน แล้วอพยพไปหาที่ทำกินใหม่	-	-	-	-	-	-
จะให้บุตรหลานอพยพไปรับจ้างในเมือง	3	-	-	-	-	3
รวม	47	94	25	5	2	173 100%

ค่าไค สแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้ = 26.77

อัตราความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) = 16.00

ค่าไค สแควร์จากตาราง = 26.296

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) = 0.05

จากตารางที่ 56 แสดงให้ทราบว่าความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขาก้บชาวพื้นราบ คือ ความเห็นที่ว่าสามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดี แต่คบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดี สามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี ไม่สามารถติดต่อสัมพันธ์กัน และไม่คบค้าสมาคมกันเลย และติดต่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย มีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพล หรือมีความสัมพันธ์อย่างแท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือไม่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

พื้นที่อื่นในระยะยาว ในขณะที่สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน ต่อความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปหาพื้นที่ทำกินใหม่ทั้งหมด ความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปหาพื้นที่ทำกินใหม่ ความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้าย แต่จะปรับปรุงบำรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน ความคิดที่จะไม่อพยพโยกย้ายแต่จะเปลี่ยนและพัฒนาอาชีพ และความคิดที่จะให้บุตรหลานอพยพออกไปรับจ้างในเมือง โดยที่ผู้ที่มีความคิดเห็นว่าการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ สามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้ดีและคบค้าสมาคมกันได้ดี มีแนวโน้มที่จะมีความคิดจะไม่อพยพโยกย้ายออกไปทำกินหรือไม่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาว แต่ในขณะที่ผู้ที่มีความเห็นว่าการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ ติดต่อสัมพันธ์กันไม่ค่อยดีหรือไม่ดีและคบค้าสมาคมกันไม่ค่อยดีหรือไม่ดีมีแนวโน้มที่จะมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายหรือให้บุตรหลานอพยพโยกย้ายออกไปทำกินหรือไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นหรือให้บุตรหลานออกไปรับจ้างในเมืองต่างท้องที่ในระยะยาว ทั้งนี้ เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 26.77 มากกว่าค่าไค สแควร์ ที่ได้จากตาราง ซึ่งเท่ากับ 26.296 ในระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (95%)

จากข้อมูลที่ 48 แสดงให้ทราบว่ามีจำนวนราษฎรชาวเขาทั้งหมดถึงประมาณ 4.05% ของทั้งหมดที่มีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบไม่ติดต่อสัมพันธ์กันไม่คบค้าสมาคมกันเลยและเห็นว่าติดต่อสื่อสัมพันธ์กันไม่ดีเลย และจากข้อมูลในตารางที่ 43 แสดงให้ทราบว่าในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐานใหม่จำนวนราษฎรชาวเขาประมาณ 12.72% ของทั้งหมดมีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปหาที่ทำกินใหม่ทั้งหมด จากข้อมูลในตารางที่ 56 นี้ แสดงให้ทราบว่าการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบมีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่นในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน ดังนั้นจากการวิเคราะห์ตามข้อมูลด้านการติดต่อสื่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นที่ราบน่าจะสรุปได้ว่าชาวเขาจำนวนประมาณ 4.05% ของทั้งหมดมีความคิดนี้จะอพยพโยกย้ายถิ่นฐานในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน โดยที่มีความเกี่ยวพันธ์กับราษฎรชาวเขาจำนวนประมาณ 12.72% ของทั้งหมดที่มีความคิดที่จะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำกินตั้งถิ่นฐานใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน ดังกล่าวอันเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า"การอพยพชาวเขาลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบมีแนวโน้มที่จะทำให้ชาวเขาบางส่วนมีความคิดที่จะเคลื่อนย้ายไปหาแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ในระยะยาวของการตั้งถิ่นฐาน"

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved